

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Запорізький національний технічний університет

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання контрольної роботи №2
з курсу «Економічна теорія»
(Розділ 2 «Макроекономіка» та Розділ 3 «Мікроекономіка»)
для студентів спеціальності
для студентів спеціальностей 073 «Менеджмент»(освітня
програма:менеджмент організацій та адміністрування) і
074«Публічне управління та адміністрування» (освітня
програма:регіональне управління) факультету економіки та
управління
заочної форми навчання

2019

Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи №2 з курсу «Економічна теорія» (Розділ 2 «Макроекономіка» та Розділ 3 «Мікроекономіка») для студентів спеціальностей 073 «Менеджмент» (освітня програма: менеджмент організацій та адміністрування) і 074 «Публічне управління та адміністрування» (освітня програма: регіональне управління) факультету економіки та управління заочної форми навчання / Укл.: к. філософ. н., доцент О.В.Чумак, - Запоріжжя: ЗНТУ, 2019, 104 с.

Укладач: О.В.Чумак, к. філософ. н., доцент кафедри економічної теорії та підприємництва ЗНТУ

Рецензенти: Т.В.Пуліна, д. е. н., проф. професор, завідувач кафедри менеджменту ЗНТУ
Н.О. Афендікова, к. е. н., доцент кафедри економічної теорії та підприємництва ЗНТУ
Т.Б. Кригульська, к. і. н., доцент кафедри економічної теорії та підприємництва ЗНТУ

Відповідальний за випуск: О.В. Губарь, к. е. н., доц., завідувач кафедри економічної теорії та підприємництва ЗНТУ

Затверджено на засіданні кафедри
«Економічна теорія
та підприємництва» ЗНТУ
Протокол № 5 від 30.01.2019

Рекомендовано до видання НМК
факультету економіки та управління
Протокол № 18 від 07.02.2019

ЗМІСТ

Передмова.....	4
Мета і завдання навчальної дисципліни.....	5
Загальні вимоги і методичні вказівки до виконання контрольної роботи.....	11
Завдання на контрольну роботу.....	13
Навчально-методичні матеріали з дисциплін.....	96
Додаток А. Приклад титульного листа контрольної роботи...	104

ПЕРЕДМОВА

Контрольна робота з «Економічної теорії» є складовою частиною навчального процесу, активною формою самостійної роботи студентів заочної форми навчання. Метою контрольної роботи є перевірка теоретичних знань і практичних навичок студентів з предмету, дає змогу з'ясувати рівень засвоєння даної дисципліни. Виконання контрольної роботи сприяє поглибленому вивченню теоретичного курсу, розвиває у студентів вміння самостійно працювати з навчальною і статистичною літературою, відбирати необхідну інформацію, аналізувати соціально-економічні явища і процеси, робити узагальнення та правильні висновки; навчає чітко, послідовно і грамотно викласти зміст теоретичного питання в письмовій формі, дати вірні відповіді на тестові завдання та розв'язувати задачі.

Завдання контрольної роботи розроблені відповідно до освітніх програм підготовки бакалаврів спеціальностей 073 «Менеджмент» (освітня програма: менеджмент організацій та адміністрування) і 074 «Публічне управління та адміністрування» (освітня програма: регіональне управління) та охоплюють теми другого розділу «Макроекономіка» і третього розділу «Мікроекономіка» курсу «Економічна теорія».

До розділу 2 «Макроекономіка» входить 12 тем.

Тема 14. Предмет, метод та функції макроекономіки.

Тема 15. Макроекономічні показники в системі національних рахунків.

Тема 16. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції.

Тема 17. Споживання, заощадження та інвестиції.

Тема 18. Класична модель макроекономічної рівноваги.

Тема 19. Рівновага національного ринку у моделі IS-LM.

Тема 20. Фіскальна політика держави.

Тема 21. Монетарна політика.

Тема 22. Циклічні коливання та економічне зростання.

Тема 23. Інфляція та антиінфляційна політика.

Тема 24. Безробіття та політика зайнятості.

Тема 25. Макроекономічна політика у відкритій економіці.

Розділ 3 «Мікроекономіка» включає 14 тем.

Тема 26. Корисність економічного блага. Економічний вибір.

Тема 27. Аналіз поведінки споживача.

Тема 28. Попит та пропозиція.

Тема 29. Теорія еластичності.

Тема 30. Теорія граничних продуктів та мікроекономічна модель фірми.

Тема 31. Витрати виробництва.

Тема 32. Ринок досконалої конкуренції.

Тема 33. Монопольний ринок.

Тема 34. Ринок монополістичної конкуренції.

Тема 35. Олігополістична структура ринку.

Тема 36. Похідний попит.

Тема 37. Ринок праці.

Тема 38. Ринок капіталу.

Тема 39. Економічна ефективність та добробут.

Тема 40. Держава в мікроекономічній теорії: зовнішні ефекти та суспільні блага.

Використання даних методичних рекомендацій допоможе студентам не лише успішно виконати контрольну роботу, але й усвідомити важливі теоретичні положення макроекономіки і мікроекономіки та підготуватися до іспиту.

МЕТА І ЗАВДАННЯ РОЗДІЛІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасна українська економіка перетворюється в умовах глобалізаційних змін в активну складову світової соціально-економічної системи. Дана обставина обумовлює потребу у використанні досвіду інших країн з управління національною економікою на різних ієрархічних рівнях. В умовах ринкових відносин у народному господарстві України виникло безліч проблем і невирішених питань, розв'язання яких потребує використання наукових засобів, які має у своєму арсеналі економіка і, насамперед, такі її галузі як макро- та мікроекономіка.

Макроекономіка та мікроекономіка як складові економічної теорії виступають теоретичною базою цілого комплексу прикладних курсів, в числі яких управлінський облік, фінансовий менеджмент, маркетинг. Без знайомства з основними положеннями цих дисциплін повноцінне засвоєння матеріалу зазначених вище прикладних дисциплін практично неможливе.

Метою викладання другого розділу економічної теорії **“Макроекономіка”** є формування системи знань з теоретичної макроекономіки, які відображають сукупні результати економічної діяльності країни та теоретичний інструментарій ринкового і державного регулювання національної економіки

Основними **завданнями макроекономіки** є вивчення ключових положень базових макроекономічних категорій, ринкових механізмів та механізмів макроекономічної політики щодо регулювання економіки, набуття вмінь аналізувати результати функціонування національної економіки та оцінювати ефективність економічної політики держави.

Вивчення навчальної дисципліни у межах розділу «Макроекономіка» передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей:

а) загальних:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність оперувати основними положеннями і методами дисципліни при вирішенні професійних завдань;
- здатність аналізувати значущі проблеми та процеси та знаходити шляхи вирішення проблем, які виникають під час професійної діяльності;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях і проводити дослідження на професійному рівні.

б) фахових:

- в умовах виробничої діяльності за результатами аналізу економічних показників діяльності підприємства, використовуючи моделі поведінки виробника прогнозувати оптимальні витрати на виробництві та максимальні прибутки за короткотерміновий та довготерміновий періоди, визначати ціну та обсяг виробництва в умовах конкуренції;
- в умовах виробничої та побутової діяльності на основі аналізу потреб та сімейного бюджету господарств, використовуючи моделі споживача, здійснювати прогноз максимізації загальної корисності та платоспроможності домашнього господарства за фактичних бюджетних обмежень;
- на основі аналізу наявних економічних та природних

ресурсів, використовуючи моделі альтернативних витрат, за допомогою співставлення та порівняння визначати альтернативні варіанти використання економічних ресурсів;

- за результатами аналізу законодавчих та нормативних актів України, використовуючи макроекономічні моделі, за допомогою співставлення та порівняння приймати професійні рішення, адекватні державній економічній політиці;

- на основі співвідношення механізмів державного та ринкового регулювання, державної та приватної власності, використовуючи класифікаційні ознаки, класифікувати та визначати типи економічних систем;

- на основі аналізу макроекономічних показників, використовуючи моделі загальної економічної рівноваги, здійснювати прогноз можливих наслідків порушення макроекономічної рівноваги та їх впливу на поведінку економічних суб'єктів;

- на основі аналізу показників світових ринків зовнішньоекономічної діяльності, використовуючи моделі абсолютних, відносин та конкурентних переваг, визначити систему можливих конкурентних переваг і пріоритеті в розвитку національної економіки України;

- брати участь у дискусіях на економічну тематику;
- вести самостійну дослідницьку роботу;
- користуватися довідковою літературою з метою отримання інформації, що необхідна для вирішення певних завдань професійної діяльності;
- реалістично сприймати і оцінювати сучасну економічну дійсність.

У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним демонструвати такі **результати навчання**:

1. Демонструвати знання та навички у сфері макроекономіки та ефективно використовувати в науково-практичній діяльності (курскових роботах, написанні тез та статей, підготовці наукових доповідей).

2. Демонструвати неординарні підходи у розв'язанні макроекономічних проблем та креативно мислити на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженості.

3. Систематизувати й упорядковувати інформацію щодо макроекономічних показників національної економіки у порівнянні з

іншими країнами світу, формулювати узгоджені та виважені висновки щодо стратегії розвитку країни.

4. Систематизувати та ідентифікувати проблеми національного господарства, а також формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою розв'язання практичних завдань з урахуванням крос-культурних особливостей країни.

5. Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналігічні звіти та довідкові матеріали міжнародних інституцій задля розробки пропозицій щодо формування національної макроекономічної політики.

6. Досліджувати та аналізувати модель розвитку національної економіки та обґрунтовувати заходи досягнення її стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

7. Аналізувати проблеми, пов'язані з розвитком грошово-кредитних відносин, фінансової політики та державного регулювання в умовах ринкової економіки.

8. Оцінювати вплив на економічні процеси зовнішніх факторів, тенденції розвитку світової економіки.

Предметом вивчення макроекономіки є механізм функціонування та розвитку національної економіки.

Мікроекономіка як складова економічної теорії вивчає діяльність і механізм прийняття рішень економічними суб'єктами (мікросистемами) у процесі споживання і виробництва економічних благ. Кожен економічний суб'єкт намагається досягти оптимального розподілу обмежених ресурсів для досягнення максимального ефекту: задоволення власних потреб у випадку індивіда, прибутку – для фірми, рівня добробуту населення – для держави.

Мета викладення **мікроекономіки** – формування ринковоорієнтованого економічного світогляду і знань щодо методів прийняття оптимальних господарських рішень за наявних обмежень ресурсів та альтернативних можливостей їх використання.

Завдання мікроекономіки передбачає:

- надання знань про базові положення мікроекономічної теорії;
- прищеплення навичок використання інструментарію мікроекономічного аналізу;
- підготовка до вивчення прикладних дисциплін, які базуються на мікроекономічній теорії.

Вивчення навчальної дисципліни у межах розділу «Мікроекономіка» передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей:

а) загальних:

- здатність до аналізу і синтезу;
- здатність розв'язання проблем;
- здатність до навчання;
- здатність працювати самостійно;
- здатність управління інформацією;
- здатність застосовувати знання на практиці;
- здатність пристосовуватись до нових ситуацій;
- здатність до організації і планування;
- здатність до прийняття рішень;
- здатність до критики та самокритики.

б) фахових:

- знання принципів раціональної поведінки економічних мікросистем в ринкових умовах;
- вміння користуватися термінологією і основними прийомами мікроекономічного аналізу;
- розуміння універсального інструментарію для вивчення поведінки економічних суб'єктів у ринкових умовах і методи їх оптимізації;
- знання основ функціонування ринкового механізму, узгодження попиту і пропозиції, прагнення ринкової системи до рівноважного стану;
- знання об'єктивних економічних залежностей і принципів управління виробництвом, методів і важелів господарювання;
- вміння оцінювати виробничо-економічний потенціал підприємства, творчо вирішувати складні завдання господарчої практики.

У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним демонструвати такі **результати навчання:**

- вміти аналізувати інформаційні джерела, робити висновки;
- розуміти до якого розділу економічної науки слід звернутися, коли є потреба вибору за сформульованої мети, обмежених ресурсів і альтернативних можливостей їх використання;
- вміти приймати оптимальні економічні рішення в умовах обмежень, що накладаються на можливості суб'єктів господарювання;

- застосувати прийоми мікроекономічних досліджень для аналізу ефективності функціонування самостійних господарських систем;
- розробляти оптимальні економічні рішення з використанням практичного інструментарію мікроаналізу;
- запропоновувати шляхи досягнення високої ефективності процесу відтворення;
- самостійно виконувати техніко-економічні розрахунки, пов'язані з обґрунтуванням раціональної поведінки мікросистеми;
- розраховувати рівноважну ціну в залежності від попиту та пропозиції;
- виконувати розрахунки економічних та бухгалтерських витрат виробництва;
- на основі порівняння середніх, загальних, граничних витрат визначати рівень безвтратності підприємства, оптимальні об'єми виробництва для одержання максимального прибутку і доходу підприємства; визначати стратегію підприємства в залежності від типу товару, що випускається та в залежності від ринкового середовища;
- характеризувати і вміти визначати типи ринків в різних галузях економіки;
- вміти проводити аналіз впливу обмежень, які накладаються на можливості суб'єктів господарювання та зумовлюють якість прийняття економічних рішень;
- користуватись довідковою літературою;
- брати участь у дискусіях.

Предметом мікроекономіки є поведінка економічних суб'єктів і механізм прийняття рішень за обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання.

Перелік дисциплін, пов'язаних з макроекономікою та мікроекономікою: регіональна економіка, політична економія, історія економіки та економічної думки. Вони виступають проміжною ланкою між спеціалізованими курсами таких дисциплін як: міжнародна макроекономіка, маркетинг, менеджмент, європейська інтеграція, банківська справа, статистика, англійська мова та інші. Цей курс доповнює вивчення фундаментальних економічних дисциплін і пов'язує їх з потребами практики.

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ І МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Перед виконанням контрольної роботи, перш за все, необхідно самостійно опрацювати весь теоретичний курс, викладений у підручниках з макроекономіки та мікроекономіки, відповідно з його робочою програмою. Особливо поглибленого вивчення потребують питання, які є предметом контрольної роботи. Для цього необхідно ознайомитися з основною літературою, яка рекомендована до вивчення дисципліни, а також переглянути журнальні статті по темі роботи, що опубліковані в економічних періодичних виданнях. Після вивчення літературних джерел слід приступити до виконання контрольної роботи.

Контрольна робота виконується українською мовою, у звичайному шкільному зошиті, чітко, охайно, розбірливим почерком, зі складанням необхідних таблиць, схем, графіків, приведенням формул та статистичних даних. Сторінки зошита повинні бути пронумеровані і мати поля для зауважень викладача. На титульному листі зошита необхідно вказати вихідні реквізити студента та номер варіанту. У кінці роботи потрібно привести список використаної літератури (не менше п'яти джерел). Робота повинна бути підписана студентом з вказівкою дати її виконання.

За структурою подання контрольна робота складається з чотирьох видів завдань:

а) висвітлити теоретичні питання з економічних проблем розділів економічної теорії «Макроекономіка» та «Мікроекономіка», які складені з урахуванням необхідного мінімуму, що його має засвоїти студент;

б) визначити правильні відповіді на тестові завдання, розроблені відповідно до тематики навчальної програми дисципліни;

в) розкрити зміст запропонованої економічної категорії;

г) розв'язати задачі.

При висвітленні першого блоку завдань з теоретичних питань макро- і мікроекономіки визначених тем, треба дати розгорнуту відповідь. Для цього необхідно скласти план відповіді, який допоможе логічно і послідовно викласти зміст. План має включати два або три питання, висновок та список використаної літератури. Зміст питання слід висловлювати від себе, своїми словами.

В тексті треба робити посилання на використану літературу. Наприклад: [4, с.56]. Цифра 4 показує на четверте джерело у списку використаної літератури, а число 56 на те, що цитована фраза знаходиться на 56 сторінці вказаного джерела.

Теоретичне питання вважається повністю розкритим, якщо:

- повністю розкрита і охарактеризована суть проблеми;
- наведені відповідні формули, схеми, графіки, показники статистики та фактичні матеріали;
- зроблені обґрунтовані висновки стосовно розглянутої проблеми. Висновки повинні бути короткими і органічно витікати зі змісту розглянутої проблеми.

В другому завданні контрольної роботи необхідно дати відповіді на тести, які розроблені за основними темами курсу. Студенту потрібно прочитати питання і, користуючись знаннями теоретичного курсу, вибрати правильну відповідь. При цьому треба прокоментувати свою відповідь двома-трьома реченнями з графіками і формулами або рішеннями, які б доводили правильність обраної відповіді.

В третьому завданні контрольної роботи потрібно повністю розкрити сутність економічної категорії з відповідними графіками, формулами і теоретичними викладками.

В четвертому завданні контрольної роботи необхідно розв'язати задачі. Задача вважається розв'язаною, якщо наведено повний хід розв'язування з поясненнями та в кінці зроблено висновок щодо отриманого результату.

При задовільному виконанні робота оцінюється «зараховано». Невиконання будь-якого з вказаних видів завдань веде до відповідного зниження оцінки за контрольну роботу. Якщо до роботи є зауваження викладача, студент повинен їх врахувати, зробити доробку контрольної роботи і подати на кафедру повторно.

При ускладненнях, які виникають при вивченні курсу і виконанні контрольної роботи, студент повинен з'явитися до викладача на консультацію.

Контрольна робота повинна бути виконана і представлена на кафедру в термін, встановлений навчальним планом. Студенти, які не здали у встановлений термін контрольну роботу, не допускаються до складання іспиту.

ЗАВДАННЯ НА КОНТРОЛЬНУ РОБОТУ

Варіант 1

1.1 Дайте відповідь на теоретичні питання

1.1.1 Сукупний попит. Структура сукупного попиту. Цінові та нецінові фактори сукупного попиту

1.1.2 Мікроекономіка як частина економічної теорії. Методологія мікроекономіки.

1.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

1.2.1 Для того, щоб інвестиційний компонент ВВП був від'ємним:

- а) середня фірма повинна скоротити свої запаси;
- б) заплановані інвестиції повинні бути меншими ніж фактичні;
- в) амортизація повинна бути більша, ніж валові інвестиції;
- г) особисте споживання повинно дорівнювати доходу кінцевого використання.

1.2.2 Кейнсіанська теорія споживчих витрат стверджує:

- а) споживчі витрати не мають безпосереднього відношення до доходу кінцевого використання;
- б) якщо дохід кінцевого використання зростає, то споживчі витрати зменшуються;
- в) якщо дохід кінцевого використання зростає, то його частка, спрямована на споживання, знижується;
- г) якщо дохід кінцевого використання зростає, то і гранична схильність до споживання зростає.

1.2.3 Які із запропонованих заходів Ви вважаєте найбільш прийнятними для стимулювання заощаджень ?

- а) зниження податків на доходи;
- б) збільшення відсоткової ставки;
- в) збільшення допомоги на дітей;
- г) підвищення премій на заощадження, призначені для будівництва.

1.2.4 Якщо інфляція витрат супроводжується падінням обсягів виробництва, то це явище називається:

- а) девальвація;

- б) неочікувана інфляція;
- в) стагфляція;
- г) гіперінфляція.

1.2.5 Яка із форм торговельних бар'єрів не є політичною перешкодою для лібералізації міжнародної торгівлі:

- а) імпортна квота;
- б) ліцензування експорту та імпорту;
- в) бюрократична тяганина підчас митних процедур;
- г) субсидування експорту;
- д) добровільне обмеження експорту.

1.2.6 Предметом мікроекономіки є:

- а) поведінка економіки в цілому;
- б) поведінка індивідуальних господарських суб'єктів у різних ринкових структурах;
- в) поведінка споживачів на ринках товарів і послуг;
- г) поведінка фірм на ринках товарів і ресурсів.

1.2.7 Яке з наступних тверджень ілюструє закон попиту:

- а) з підвищенням ціни кави обсяги її покупок будуть скорочуватись;
- б) зі зростанням доходів споживачі віддадуть перевагу більш дорогим сортам кави;
- в) зі зниженням ціни кави знизяться й обсяги її споживання;
- г) споживачі бажають споживати і готові платити за каву ціну, яку пропонує ринок.

1.2.8 Бюджетна лінія:

- а) є межею між можливим і неможливим;
- б) показує компроміс, на який повинен піти споживач у виборі між двома благами;
- в) визначає множину комбінацій двох благ, видатки на які в сумі не перевищують доходу споживача;
- г) всі відповіді правильні.

1.2.9 Величину постійних витрат фірми можна визначити, якщо:

- а) від середніх сукупних витрат відняти середні змінні витрати;
- б) від сукупних витрат відняти змінні витрати;
- в) від сукупних витрат відняти змінні і поділити на обсяг випуску;
- г) від середніх сукупних витрат відняти граничні витрати

1.2.10 Реальна процентна ставка:

- а) визначає інвестиційні рішення фірми;
- б) вимірює альтернативну вартість інвестицій;
- в) обчислюється як номінальна процентна ставка за мінусом очікуваного темпу інфляції ;
- г) всі відповіді правильні.

1.3 Дайте визначення економічних категорій

- 1.3.1 Агреговані величини.
- 1.3.2 Модель економічного кругообігу.
- 1.3.3 Середня схильність заощадження.
- 1.3.4 Галопуюча інфляція.
- 1.3.5 Державний борг.
- 1.3.6 Бухгалтерський прибуток.
- 1.3.7 Дуополія.
- 1.3.8 Корисність.
- 1.3.9 Поточна (дисконтована) вартість.
- 1.3.10 Середні змінні витрати.

1.4 Розв'яжіть задачі**Задача 1.4.1**

Економіка країни описується рівнями

$$Y = C + I$$

$$C = 6 + 0,8Y$$

$$I = 8$$

Визначити рівноважний дохід (млрд.гр.од.)

Задача 1.4.2

Функція сукупних витрат фірми має вигляд: $TC = 1,5Q^2 + 36Q +$

15. Фірма реалізувала 12 одиниць продукції за ціною 60 грн.

Визначте чи отримала фірма економічний прибуток та його величину.

Варіант 2**2.1 Дайте відповідь на теоретичні питання**

2.1.1 Сукупна пропозиція. Сукупна пропозиція в довгостроковому та короткостроковому періодах.

2.1.2 Мікросистема та її основні характеристики.

2.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

2.2.1 Який чинник переміщуватиме криву довгострокової сукупної пропозиції ліворуч:

- а) зростання кількості трудових ресурсів;
- б) підвищення мінімальної заробітної плати;
- в) збільшення обсягу капіталу, яким володіє національна економіка;
- г) підвищення ефективності виробництва.

2.2.2 Якщо ціни на імпортні товари зросли, то найбільш можливо, що це зумовлене:

- а) скороченням сукупної пропозиції;
- б) зростання сукупної пропозиції;
- в) зниження сукупного попиту;
- г) підвищення сукупного попиту.

2.2.3 Кейнсіанська теорія зайнятості стверджує, що:

- а) необхідні “природні” методи регулювання чисельності населення;
- б) ринок являється саморегульованною системою в якій немає вимушеного безробіття;
- в) ринок вільної конкуренції не є саморегульованною системою;
- г) рівновага ринку праці не гарантує повну зайнятість.

2.2.4 Дрібні строкові внески включаються в склад агрегатів:

- а) M0;
- б) M1;
- в) M2;
- г) M3.

2.2.5 Яка мета переслідується при підвищенні ставки облікового відсотка:

- а) необхідно збільшити грошову масу;
- б) необхідно сприяти інвестуванню;
- в) необхідно стримати попит на позичковий капітал;
- г) необхідно поживавити кон'юнктуру.

2.2.6 Якщо ціна відеокасет знизиться, видатки споживачів на них і виторг продавців також знизяться, то можна стверджувати:

- а) попит є нееластичним;
- б) попит є еластичним;
- в) відеокасети є нижчим товаром;
- г) відеокасети є нормальним товаром.

2.2.7 Метою споживача є максимізація:

- а) граничної корисності;
- б) сукупної корисності;
- в) середньої корисності;
- г) різниці між сукупною і граничною корисністю.

2.2.8 Взаємозв'язок між всіма можливими поєднаннями факторів виробництва та обсягом випуску продукції формалізується за допомогою:

- а) кривої виробничих можливостей;
- б) кривої пропозиції;
- в) кривої сукупних витрат;
- г) виробничої функції.

2.2.9 Попит на продукцію конкурентної фірми є:

- а) абсолютно еластичним;
- б) абсолютно нееластичним;
- в) еластичним;
- г) нееластичним.

2.2.10 Стан рівноваги на конкурентному ринку праці характеризується тим, що:

- а) заробітна плата робітників дорівнює цінності граничного продукту праці;
- б) рівноважна ставка зарплати дорівнює граничній продуктивності останнього з найнятих робітників;
- в) рівноважних обсяг праці визначає рівність граничної продуктивності та ставки заробітної плати;
- г) всі відповіді правильні.

2.3 Дайте визначення економічних категорій

2.3.1 Домашні господарства.

2.3.2 Валовий внутрішній продукт.

2.3.3 Гранична схильність до заощадження.

2.3.4 Монетарна політика.

2.3.5 Демпінг.

2.3.6 Бар'єри для входу конкурентів до галузі.

2.3.7 Ефект заміщення.

2.3.8 Крива виробничих можливостей.

2.3.9 Похідний попит.

2.3.10 Середні сукупні витрати.

2.4 Розв'яжіть задачі

Задача 2.4.1

Сумарні резерви комерційного банку становлять 220 млн.грн. Депозити рівні 950 млн.грн. Обов'язкова норма резервування депозитів складає 20%.

Як може змінитися пропозиція грошей, якщо банк вирішить використати усі надлишкові резерви для видачі позик ?

Задача 2.4.2

Попит на продукцію фірми-монополіста заданий рівнянням: $P = 1400 - Q$, функція витрат фірми має вигляд: $TC = 360 + Q^2$.

Визначте:

- 1) обсяг виробництва, який дозволяє монополії максимізувати прибуток;
- 2) ціну, за якою монополіст продає продукцію;
- 3) обсяг економічного прибутку.

Варіант 3

3.1 Дайте відповідь на теоретичні питання

3.1.1 Рівновага сукупного попиту і пропозиції. Рівноважний рівень цін та обсяг виробництва. Рівновага попиту та пропозиції за класичною та кейнсіанською моделями.

3.1.2 . Крива виробничих можливостей, її функції.

3.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

3.2.1 Попередньо створена вартість не повинна враховуватись при визначенні сукупної виробленої вартості національної економіки, для того, щоб:

- а) ухилитися від інфляційних процесів;
- б) виключити невиробничі витрати попереднього циклу виробництва;
- в) виключити подвійний рахунок;
- г) всі відповіді вірні.

3.2.2 Виходячи із теорії Дж.Кейнса довести, що заощадження можуть перевищувати інвестиції за умови, коли:

- а) гранична схильність до споживання дорівнює граничній схильності до заощадження;
- б) протягом тривалого часу в економіці існує перевиробництво;
- в) рівень процентної ставки зростає;

г) дефлятор більший за 1.

3.2.3 Макроекономічна модель створюється для:

- а) відображення ідеального функціонування економіки;
- б) точного відображення процесів, які протікають в економіці;
- в) виявлення принципових економічних зв'язків;
- г) аналізу впливу ендегенних перемінних на екзогенні;
- д) здійснення економічних прогнозів.

3.2.4 В короткостроковому періоді норма безробіття підвищиться, якщо:

- а) збільшаться запаси капіталу;
- б) зменшаться запаси капіталу;
- в) підвищиться рівень сукупних витрат;
- г) знизиться рівень сукупних витрат.

3.2.5 Кількість грошей в обігу буде зростати, якщо:

- а) збільшиться грошова база;
- б) знизиться норма обов'язкових резервів;
- в) зменшаться збиткові резерви комерційних банків;
- г) стане меншою частка грошей в загальній сумі платіжних засобів населення;
- д) всі відповіді вірні.

3.2.6 Випускник ліцею може піти працювати і отримувати заробітну плату, або може вступити до приватного інституту і платити за навчання. Альтернативна вартість його навчання в інституті дорівнює:

- а) втрачений можливості працювати і отримувати заробітну плату;
- б) нулю;
- в) вартості навчання;
- г) втрачений можливості працювати і отримувати заробітну плату та вартості навчання.

3.2.7 Підвищення ціни бензину переміщує криву попиту на шини:

- а) ліворуч, оскільки бензин і шини є товарами-замінниками;
- б) ліворуч, оскільки бензин і шини є товарами-доповнювачами;
- в) праворуч, оскільки бензин і шини є товарами-доповнювачами;
- г) праворуч, оскільки підвищення ціни на бензин зменшує купівельну спроможність споживачів.

3.2.8 Бюджетне обмеження споживача утворюють:

- а) тільки дохід споживача;
- б) тільки ціни товарів;
- в) дохід споживача і ціни товарів;
- г) дохід споживача, ціни товарів та їх корисність.

3.2.9 Мінімальний ефективний розмір підприємства – це:

- а) найменший обсяг виробництва, за якого фірма може мінімізувати свої довгострокові середні витрати;
- б) найменший обсяг виробництва, за якого фірма може бути беззбитковою;
- в) найбільший з досяжних обсягів виробництва за постійного рівня витрат;
- г) найкращий розмір підприємства, який дозволяє максимізувати прибуток.

3.2.10 У короткостроковому періоді конкурентна фірма припинить виробництво, коли з'ясується, що:

- а) збитки перевищують величину постійних витрат фірми;
- б) збитки перевищують величину змінних витрат фірми;
- в) збитки перевищують величину сукупних витрат фірми;
- г) фірма не отримує економічного прибутку.

3.3 Дайте визначення економічних категорій

3.3.1 Методи державного регулювання економіки.

3.3.2 Крива AS.

3.3.3 Мультиплікатор податків.

3.3.4 Дефляція.

3.3.5 Економічний цикл.

3.3.6 Надлишкова пропозиція.

3.3.7 Ізокванта.

3.3.8 Гранична виручка.

3.3.9 Картель.

3.3.10 Відносні ціни.

3.4 Розв'яжіть задачі**Задача 3.4.1**

Потенційний ВВП дорівнює 70 (млн.ум.од.), рівноважний ВВП – 80 (млн.ум.од.); MPC = 0,75. Який розрив існує в економіці і чому він дорівнює?

Задача 3.4.2

Функція попиту на товар задається рівнянням: $Q_d = 1300 - 20P$,
функція пропозиції: $Q_s = 700 + 10P$.

1. Побудуйте графіки попиту та пропонування, визначте рівноважні ціну (грн.) та обсяг продажу (шт.). за допомогою графіка і аналітичним методом.

2. Що відбудеться, якщо на даний товар урядом буде встановлено фіксована ціна 15 грн.?

3. Порівняйте сукупний виторг продавця за обох значень ціни.

Варіант 4**4.1 Дайте відповідь на теоретичні питання**

4.1.1 Коливання рівноважного випуску продукції навколо потенційного рівня. Мультиплікатор автономних витрат.

4.1.2 Попит: крива попиту, функція попиту. Виграш споживача.

4.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

4.2.1 У моделі “сукупний попит – сукупна пропозиція” зростання рівня цін:

- а) не впливає на дію мультиплікатора;
- б) обумовлює зниження впливу мультиплікатора на доход;
- в) обумовлює зростання впливу мультиплікатора на доход;
- г) обумовлює зростання граничної схильності до споживання.

4.2.2 Податкова система є прогресивною, якщо:

- а) після виплати податків нерівність у суспільстві зростає;
- б) після виплати податків нерівність у суспільстві зменшується;
- в) багатий платить податками меншу частку своїх доходів, ніж це робить бідний;
- г) зростає нерівність у доходах.

4.2.3 Інфляція попиту виникає в умовах, коли:

- а) зростання сукупного попиту випереджає зростання сукупної пропозиції;
- б) темпи зростання сукупного попиту і сукупної пропозиції однакові;
- в) зростання сукупної пропозиції випереджає зростання сукупного попиту;
- г) усі відповіді неправильні.

4.2.4 Сукупність усіх комерційних банків надає гроші у позику, створюючи поточні рахунки. В результаті грошова маса:

- а) зростає на величину більшу, ніж загальна сума депозитів;
- б) не змінюється;
- в) зменшується на загальну величину готівкових грошей та банківських депозитів;
- г) збільшується на величину меншу, ніж загальна сума депозитів.

4.2.5 Чистий експорт ймовірніше всього:

- а) позитивно залежить від ставки відсотка і ВВП;
- б) від'ємно залежить від ВВП, але позитивно від ставки відсотку;
- в) від'ємно залежить як від ставки відсотка, так і від ВВП;
- г) позитивно пов'язаний з ВВП, але цілком не залежить від ставки відсотка.

4.2.6 Цінова еластичність попиту на товар:

- а) показує на скільки відсотків зменшиться обсяг попиту, якщо ціна знизиться на 1%;
- б) завжди від'ємна для нижчих товарів;
- в) залежить від наявності у товару замінників, його важливості для споживача, частки у споживчих видатках, фактора часу;
- г) дозволяє підвищувати ціни і збільшувати виторг, якщо попит на даний товар еластичний.

4.2.7 Сукупна корисність - це:

- а) загальна сума задоволення від споживання певного набору благ;
- б) мінімальна сума задоволення від певного набору благ;
- в) середня величина задоволення від споживання певного набору благ;
- г) додаткове задоволення від споживання додаткової одиниці блага.

4.2.8 Конкурентна фірма максимізуватиме прибуток (мінімізуватиме збитки), виробляючи обсяг продукції, для якого:

- а) ціна дорівнює середнім сукупним витратам;
- б) ціна дорівнює граничним витратам;
- в) граничний виторг дорівнює середнім змінним витратам;
- г) граничний виторг дорівнює середнім сукупним витратам.

4.2.9 Монополіст, який прагне максимізувати прибуток, буде знижувати ціну на свою продукцію, доки:

- а) граничний виторг перевищує граничні витрати;
- б) знижуються граничні витрати;
- в) знижуються середні сукупні витрати;
- г) знижується попит на його продукцію.

4.2.10 Монополістичний конкурент максимізує прибуток або мінімізує збитки, виробляючи обсяг продукції, для якого:

- а) граничний виторг дорівнює ціні;
- б) граничний виторг дорівнює граничним витратам;
- в) граничний виторг дорівнює середнім змінним витратам;
- г) граничний виторг дорівнює середнім сукупним витратам.

4.3 Дайте визначення економічних категорій

4.3.1 Екзогенні змінні.

4.3.2 Метод розрахунку ВВП по доходам.

4.3.3 Функція заощаджень.

4.3.4 Державний бюджет.

4.3.5 Спекулятивний мотив.

4.3.6 Виробнича функція.

4.3.7 Економічна рента.

4.3.8 Монопольна влада.

4.3.9 Парето-ефективний розподіл ресурсів (благ).

4.3.10 Середні постійні витрати.

4.4 Розв'яжіть задачі

Задача 4.4.1

Чисельність населення складає 100 млн.чол., 24 млн.чол. – діти до 16 років, а також люди, що знаходяться в довгостроковій ізоляції (в психіатричних лікарнях, в виправних закладах, 30 млн.чол. – вибули з складу робочої сили, 4 млн. 600 тис.чол. – безробітні; 1 млн.чол. – робітники, зайняті неповний робочий день та знаходяться в пошуку роботи. Визначте кількість робочої сили та рівень безробіття.

Задача 4.4.2

Попит на продукцію фірми-монополіста заданий рівнянням: $P = 1400 - Q$, функція витрат фірми має вигляд: $TC = 360 + Q^2$.

Визначте:

- 1) обсяг виробництва, який дозволяє монополії максимізувати прибуток;
- 2) ціну, за якою монополіст продає продукцію;

3) обсяг економічного прибутку.

Варіант 5

5.1 Дайте відповідь на теоретичні питання

5.1.1 Кейнсіанська теорія споживання та заощадження. Чинники, що впливають на споживання і заощадження, не пов'язані з доходом.

5.1.2 Пропозиція: крива пропозиції, функція пропозиції.

5.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

5.2.1 Доход кінцевого використання – це:

- а) заробітна плата плюс поточні заощадження;
- б) особистий дохід мінус індивідуальні податки та неподаткові платежі;
- в) основна та додаткова частини заробітної плати;
- г) сума засобів, яка складається із заробітної плати, ренти та доходу в формі відсотку на капітал.

5.2.2 Заощадження можуть перевищувати інвестиції за умови, коли:

- а) гранична схильність до споживання дорівнює граничній схильності до заощадження;
- б) протягом тривалого часу в економіці існує перевиробництво;
- в) рівень процентної ставки зростає;
- г) дефлятор більше за 1.

5.2.3 Суб'єктами змішаної економіки є:

- а) домогосподарства, ринок, держава;
- б) Верховна Рада, уряд, міністерства;
- в) домогосподарства, підприємства, держава;
- г) фінансові установи, бюджетні установи, державні підприємства.

5.2.4 Які з нижче перерахованих заходів збільшують пропозицію іноземної валюти в обмін на вітчизняну?

- а) імпорт капіталу;
- б) експорт товарів та послуг;
- в) імпорт послуг;
- г) експорт капіталу.

5.2.5 Якщо чоловік переходить в число безробітних зі складу робочої сили, то норма безробіття:

- а) знижується;
- б) підвищується;
- в) залишається без змін.

5.2.6 Якщо цінова еластичність попиту дорівнює «0,5» це означає, що:

- а) будь-які зміни ціни товару змінюють обсяг попиту на 50%;
- б) зниження ціни на 0,5% спричиняє зростання обсягу попиту на товар на 1%;
- в) зростання ціни на 2% спричиняє зростання обсягу попиту на 1%;
- г) зміна ціни на 0,5% спричинить таку ж зміну обсягу попиту на товар.

5.2.7 Точки перетину бюджетної лінії з осями координат характеризуються тим, що:

- а) перебуваючи в цих точках, споживач не витрачає цілком свого доходу;
- б) перебуваючи в цих точках, споживач витрачає весь дохід лише на один з товарів;
- в) перебуваючи в цих точках, споживач взагалі не витрачає доходу;
- г) їх положення не залежить від цін товарів.

5.2.8 Виробнича функція показує:

- а) витрати, які забезпечують той чи інший обсяг випуску;
- б) найбільш вигідний для фірми обсяг випуску за даних цін ресурсів;
- в) максимальну кількість продукту, яку можна одержати, використовуючи різні сполучення заданих вхідних ресурсів;
- г) мінімальну кількість продукції, яку можна одержати, використовуючи певну кількість ресурсів.

5.2.9 До монополістичної конкуренції слід віднести ринок:

- а) губної помади;
- б) алюмінію;
- в) пшениці;
- г) електроенергії.

5.2.10 З наведених ознак тільки для олігополії характерна:

- а) диференційована продукція;
- б) всезагальна взаємозалежність фірм;
- в) наявність бар'єрів до вступу в галузь;
- г) нецінова конкуренція.

5.3 Дайте визначення економічних категорій

5.3.1 Шоки пропозиції.

5.3.2 Інфляційний розрив.

5.3.3 Номінальна відсоткова ставка.

5.3.4 Банківська система.

5.3.5 Інтенсивний тип економічного зростання.

5.3.6 Альтернативні витрати

5.3.7 Ефект доходу

5.3.8 Ізокоста

5.3.9 Бухгалтерський прибуток

5.3.10 Сукупна корисність

5.4 Розв'яжіть задачі**Задача 5.4.1**

Економіка країни характеризується такими рівняннями:

$$C = 5 + 0,6Y_d$$

$$I = 2 + 0,2Y$$

$$t = 0,25$$

Розрахувати рівноважний дохід (млрд.гр.од.) та величину мультиплікатора автономних витрат.

Задача 5.4.2

Функція сукупних витрат фірми-досконалого конкурента має вигляд: $MC = TC - 0,2Q + 15$. Ринкова ціна товару становить 20 грн. за одиницю.

1. Визначте який обсяг випуску дозволить фірмі максимізувати прибуток.
2. Розрахуйте обсяг економічного прибутку фірми.

Варіант 6**6.1 Дайте відповідь на теоретичні питання**

6.1.1 Інвестиції. Функція інвестицій. Чинники, що впливають на інвестиційний попит.

6.1.2 Рівновага попиту і пропозиції: рівноважна ціна, дефіцит і

надлишки.

6.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

6.2.1 Якщо фірми всі свої прибутки будуть сплачувати акціонерам в формах дивідендів, то в національних рахунках виросте показник:

- а) ВВП;
- б) чистих інвестицій;
- в) амортизація;
- г) особистого доходу.

6.2.2 Якщо національна економіка досягла рівня повної зайнятості, а обсяг сукупного попиту зростає, то це означає, що:

- а) є дефляційний розрив;
- б) є інфляційний розрив;
- в) є дефіцит державного бюджету;
- г) розвивається стагфляція;
- д) рівень цін знижується.

6.2.3 При збільшенні норми обов'язкових резервів з 20% до 30% з'ясувалося, що система комерційних банків відчуває нестачу резервів у розмірі 60 млн.гр.од. Якщо суму резервів збільшити неможливо, то грошову масу слід скоротити на:

- а) 180 млн.гр.од.;
- б) 350 млн.гр.од.;
- в) 60 млн.гр.од.;
- г) 200 млн.гр.од..

6.2.4 Стійкий рівень капіталоозброєності в моделі Р.Солоу досягається, якщо:

- а) норма заощаджень дорівнює нормі споживання;
- б) інвестиції дорівнюють заощадженням;
- в) капітал, що інвестується, дорівнює капіталу, що вибуває;
- г) $AD = AS$.

6.2.5 Важливою функцією збереження вартості грошей є:

- а) державний контроль цін;
- б) контроль емісійного банку урядом;
- в) дефіцитне постачання народного господарства грошима;
- г) забезпечення грошового обігу золотом чи валютою.

6.2.6 Підвищення ціни бензину переміщує криву попиту на шини:

- а) ліворуч, оскільки бензин і шини є товарами-замінниками;
- б) ліворуч, оскільки бензин і шини є товарами-доповнювачами;

в) праворуч, оскільки бензин і шини є товарами-доповнювачами;

г) праворуч, оскільки підвищення ціни на бензин зменшує купівельну спроможність споживачів.

6.2.7 Продавець знизив ціну на свій товар на 5%, внаслідок чого обсяг продажу зріс на 4%. Можна стверджувати, що попит на цей товар:

- а) еластичний;
- б) нееластичний;
- в) абсолютно еластичний;
- г) абсолютно нееластичний.

6.2.8 Бюджетне обмеження споживача утворюють:

- а) тільки доход споживача;
- б) тільки ціни товарів;
- в) доход споживача і ціни товарів;
- г) доход споживача, ціни товарів та їх корисність.

6.2.9 Короткострокова виробнича функція характеризується тим, що сукупний продукт змінного фактора:

а) досягає максимуму, коли середній продукт скорочується, а граничний спадає до нуля;

б) зменшується, коли зменшуються і середній, і граничний продукти;

в) зростає, коли граничний продукт зростає, а середній - скорочується;

г) зменшується, коли середній продукт зростає, а граничний спадає.

6.2.10 Ізокванта - це крива, що характеризує:

а) різні комбінації двох ресурсів, використання яких забезпечує однаковий рівень виробничих витрат;

б) обсяг продукції, який отримує фірма, використовуючи даний обсяг ресурсів;

в) різні комбінації двох ресурсів, використання яких забезпечує однаковий обсяг випуску;

г) всі відповіді вірні.

6.3 Дайте визначення економічних категорій

6.3.1 Ендогенні змінні.

6.3.2 Метод додана вартість.

6.3.3 Реальна відсоткова ставка.

- 6.3.4 Циклічне безробіття.
- 6.3.5 Ліквідність.
- 6.3.6 Гранична норма заміщення
- 6.3.7 Еластичність попиту
- 6.3.8 Сукупні (загальні) витрати
- 6.3.9 Ізокванта
- 6.3.10 Природна монополія

6.4 Розв'яжіть задачі

Задача 6.4.1

Сума резервів комерційного банку дорівнює 280 млн.гр.од. Депозити складають 820 млн.гр.од. Обов'язкова норма резервування депозитів становить 25%. Як зміниться пропозиція грошей, якщо банк використовує всі свої надлишкові резерви для видачі позик ?

Задача 6.4.2

На основі приблизного правила ціноутворення за методом „витрати плюс” визначте:

- а) яку ціну повинен встановити монополіст, щоб максимізувати прибуток, якщо граничні витрати фірми-монополіста становлять 50 грн., а еластичність попиту на продукцію фірми $E_d = -2$;
- б) індекс Лернера для цієї фірми;
- в) якою була б монопольна влада фірми, якби значення ціни і граничних витрат зрівнялись?

Варіант 7

7.1 Дайте відповідь на теоретичні питання

- 7.1.1 Механізм досягнення рівноважного обсягу виробництва. Рецесійний та інфляційний розриви.
- 7.1.2 Рівновага попиту і пропозиції: рівноважна ціна, дефіцит і надлишки.

7.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

7.2.1 Для розширення виробничого потенціалу країни необхідно, щоб:

- а) ЧНП перевищував НД;
- б) чисті інвестиції перевищували величину амортизації;
- в) НД перевищував обсяг споживчих витрат населення та держави;
- г) ВВП перевищував ЧНП на величину амортизації.

7.2.2 Дефляційний розрив знаходить своє відображення у:

- а) недостатності заощаджень;
- б) дефіциті товарів;
- в) недостатньому попиту;
- г) недостатній пропозиції.

7.2.3 Державний борг виступає як зобов'язання держави перед платниками податку. Це викликано тим, що:

- а) державний борг дорівнює сумі активів держави;
- б) основна маса державних облігацій належить громадянам країни та національним фірмам;
- в) громадяни отримують трансфертні платежі;
- г) офіційні дані занижують розмір державного боргу.

7.2.4 Інфляція попиту виникає в умовах:

- а) неповної зайнятості;
- б) які наближаються до повної зайнятості;
- в) повної зайнятості;
- г) зростання граничної схильності до споживання.

7.2.5 Норма обов'язкових резервів:

- а) вводиться як засіб, що охороняє від вилучення вкладів;
- б) складає середню величину маси грошей, необхідну для задоволення потреб населення;
- в) зараз не використовується;
- г) вводиться, насамперед, як засіб обмеження грошової маси.

7.2.6 Який з наведених чинників не призведе до зміщення кривої попиту на тенісні м'ячі:

- а) дуже гарна погода;
- б) зниження ціни на тенісні ракетки;
- в) збільшення числа бажаючих грати в теніс;
- г) зростання ціни на тенісні м'ячі.

7.2.7 П'яте морозиво, яке ви їсте, надає вам менше задоволення, ніж перше. Це приклад:

- а) дії закону попиту;
- б) наявності надлишку товару;
- в) дії закону спадної граничної корисності;
- г) наявності дефіциту товару.

7.2.8 Пропозиція землі:

- а) для різних ділянок характеризується різною еластичністю;
- б) характеризується одиничною еластичністю;

- в) абсолютно еластична;
- г) абсолютно нееластична.

7.2.9 У довгостроковому періоді монополіст, на відміну від конкурентної фірми:

- а) не може змінити розміри свого підприємства;
- б) не може вийти з галузі;
- в) не зацікавлений у зміні розмірів підприємства;
- г) захищений від конкуренції нових фірм, що прагнуть увійти в галузь.

7.2.10 На ринку монополістичної конкуренції найбільш поширеним способом боротьби з конкурентами є:

- а) зміна обсягів пропонування з метою впливу на ринкову ціну;
- б) нечесна конкуренція;
- в) цінова конкуренція;
- г) нецінова конкуренція.

7.3 Дайте визначення економічних категорій

7.3.1 Цінові чинники AD.

7.3.2 Грошові агрегати.

7.3.3 Економічне зростання.

7.3.4 Метод розрахунку ВВП за витратами.

7.3.5 Фрикційне безробіття.

7.3.6 Корисність.

7.3.7 Ефект зворотного зв'язку.

7.3.8 Крива "ціна – споживання".

7.3.9 Постійний ефект віддачі від масштабу виробництва.

7.3.10 Чиста монополія.

7.4 Розв'яжіть задачі

Задача 7.4.1

Економіка країни характеризується такими даними. Фактичний ВВП дорівнює 75 млрд.гр.од., МРС – 0,8, рівноважний ВВП – 80 млрд.гр.од. Як повинні змінитися податкові надходження, щоб економіка досягла рівноважного стану?

Задача 7.4.2

Функція попиту на товар має вигляд $Q_d = 9 - P$, а функція пропозиції $Q_s = 3P - 7$. Визначить графічно та аналітично:

- параметри ринкової рівноваги;
- встановлено нову ціну 3 грн. Охарактеризуйте наслідки.

- коефіцієнт дугової еластичності попиту на інтервалі цін від 3 до 5 грн. Зробіть висновки;
- обсяг сукупного виторгу продавця у рівноважному стані. Чи доцільно було змінювати ціну?

Варіант 8

8.1 Дайте відповідь на теоретичні питання

8.1.1 Основні цілі фіскальної політики. Види фіскальної політики.

8.1.2 Підходи Маршала та Вальраса до встановлення ринкової рівноваги.

8.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

8.2.1 Класичний варіант кривої AS передбачає, що в довгостроковому періоді зміни сукупного попиту:

- а) впливають на обсяг випуску, а не на рівень цін;
- б) впливатимуть як на рівень цін, так і на обсяг випуску;
- в) впливають на рівень цін, а не на обсяг випуску;
- г) не будуть впливати ні на рівень цін, ні на обсяг випуску.

8.2.2 Середня схильність до споживання визначається як:

- а) відношення споживання до особистого доходу;
- б) відношення споживання до доходу після оподаткування;
- в) відношення споживання до заощадження;
- г) відношення приросту споживання до доходу після оподаткування.

8.2.3 Складова частина платіжного балансу країни – рахунок поточних платежів – не включає:

- а) транспортні послуги іноземним державам;
- б) товарний експорт;
- в) чисті доходи від інвестицій;
- г) зміни в активах країни за кордоном.

8.2.4 Встановлення рівноваги на ринку праці при природному рівні безробіття означає:

- а) відсутність в економіці фрикційного і структурного безробіття;
- б) відсутність в економіці кон'юктурного безробіття;
- в) однаковий рівень структурного і фрикційного безробіття;

г) рівновагу між сукупним попитом і поточним обсягом виробництва.

8.2.5 Банківські депозити виросли на 200 млн.гр.од. Норма резервування на цей момент складала 20%. Яке потенційно можливе збільшення пропозиції грошей (в млн.гр.од.) ?

- а) 1000;
б) 800;
в) 160;
г) НЕМОЖЛИВО ВИЗНАЧИТИ.

8.2.6 Товар вважається нормальним, якщо попит на нього:

- а) зростає зі зростанням ціни товару-замінника;
- б) зменшується зі зростанням доходів споживачів;
- в) зростає зі зростанням доходів споживачів;
- г) скорочується зі зростанням доходів споживачів.

8.2.7 Перехресна еластичність між рисом та гречкою становить 0,14. Якщо ціна рису зростає на 10%, то:

- а) попит на рис зменшиться на 1,4%;
б) попит на рис збільшиться на 1,4%;
в) попит на гречку зменшиться на 1,4%;
г) попит на гречку збільшиться на 1,4%.

8.2.8 Який з наведених нижче переліків значень граничної корисності ілюструє закон спадної граничної корисності?:

- а) 200, 150, 150, 150;
б) 200, 230, 250, 260;
в) 200, 300, 400, 500;
г) 200, 150, 90, 40.

8.2.9 У короткостроковому періоді конкурентна фірма припинить виробництво, коли з'ясується, що:

- а) збитки перевищують величину постійних витрат фірми;
- б) збитки перевищують величину змінних витрат фірми;
- в) збитки перевищують величину сукупних витрат фірми;
- г) фірма не отримує економічного прибутку.

8.2.10 Довгострокова рівновага на ринку монополістичної конкуренції означає, що:

- а) ціна встановлюється на рівні довгострокових середніх витрат;
- б) фірми не отримують економічного прибутку;
- в) ціна дорівнює граничним витратам;
- г) усі виробничі потужності задіяні.

8.3 Дайте визначення економічних категорій

8.3.1 Змішана економічна система.

8.3.2 Номінальний ВВП.

8.3.3 Функція споживання.

8.3.4 Мотив застережливості.

8.3.5 Грошовий мультиплікатор.

8.3.6 Відкрита монополія.

8.3.7 Досконала субституційність благ.

8.3.8 Інвестування.

8.3.9 Нормальний прибуток.

8.3.10 Часткова рівновага.

8.4 Розв'яжіть задачі

Задача 8.4.1

За даними таблиці визначить:

а) величину грошового агрегату M_1 ;

б) величину грошового агрегату M_2 ;

в) величину грошового агрегату M_3 .

Показники	у.г.о.
невеликі строкові внески	1630
великі строкові внески	645
чекові внески	448
безчекові ощадні внески	300
готівкові гроші	170

Задача 8.4.2

Фірма хоче взяти в оренду верстат, котрий коштує 50 000 грн. і слугує 3 роки.

Визначте, якою повинна бути мінімальна річна орендна плата за експлуатацію верстата, якщо процентна ставка становить 5%.

Варіант 9

9.1 Дайте відповідь на теоретичні питання

9.1.1 Мультиплікатор державних витрат. Мультиплікатор податків та збалансованого бюджету.

9.1.2 Державне регулювання ринку (податки та субсидії, встановлення граничних цін).

9.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

9.2.1 Якщо темп інфляції збільшується, то при інших рівних умовах в відповідності з ефектом Фішера:

- а) номінальна і реальна ставки відсотка зменшаться;
б) номінальна і реальна ставки відсотка підвищаться;
в) номінальна і реальна ставки відсотка не зміняться;
г) номінальна ставка зросте, а реальна не зміниться.

9.2.2 Якщо номінальний ВВП дорівнює 5000 гр.од., а одна грошова одиниця робить в середньому 2,5 обертів на рік, а спекулятивний попит на гроші становить 400 гр.од., то загальний попит на гроші досягне величини:

- а) 5400 гр.од.; б) 2400 гр.од.;
в) 2400 гр.од.; г) 400 гр.од..

9.2.3 На ринку праці встановлюється рівновага, коли:

- а) величина пропозиції праці дорівнює кількості працюючих;
б) граничний продукт праці дорівнює ціні попиту на працю;
в) граничний продукт праці дорівнює ціні пропозиції праці;
г) грошова оцінка граничного продукту дорівнює номінальній ставці заробітної плати.

9.2.4 У моделі “сукупний попит – сукупна пропозиція” зростання рівня цін:

- а) не впливає на дію мультиплікатора;
- б) обумовлює зниження впливу мультиплікатора на доход;
- в) обумовлює зростання впливу мультиплікатора на доход;
- г) обумовлює зростання граничної схильності до споживання.

9.2.5 Якщо національна економіка перебуває у стані рівноваги, то:

- а) державний бюджет збалансований;
- б) бюджети всіх рівнів мають бути збалансовані;
- в) уряд не здійснює запозичень;
- г) середня податкова ставка є усталою;
- д) усі твердження неправильні.

9.2.6 Гранична корисність - це:

- а) загальна сума задоволення від споживання певного набору благ;
- б) мінімальна сума задоволення від споживання певного набору благ;
- в) середня величина задоволення від споживання певного набору благ;
- г) додаткове задоволення від споживання додаткової одиниці блага.

9.2.7 В економіці діє закон спадної віддачі Це означає, що:

- а) використовується все більше і більше виробничих ресурсів;
- б) відбувається зменшення приросту обсягу виробництва при послідовному збільшенні одного фактора виробництва за незмінності інших факторів;
- в) використовується все менше і менше виробничих ресурсів;
- г) відбувається зменшення приросту обсягу виробництва при послідовному збільшенні всіх факторів виробництва.

9.2.8 Фірма мінімізує витрати виробництва заданого обсягу продукції у точці дотику:

- а) ізокости та найнижчої з можливих ізоквант;
- б) ізокости та найвищої з можливих ізоквант;
- в) ізокванти та найнижчої з можливих ізокост;
- г) ізокванти та найвищої з можливих ізокост.

9.2.9 Положення бюджетної лінії не зміниться, якщо:

- а) ціни двох товарів знизяться, а дохід у тій же пропорції зросте;
- б) ціна товару Х знизиться у стільки разів, в скільки ціна товару У зросте за незмінного доходу;
- в) ціни і дохід зміняться в одному напрямку і в однаковій пропорції;
- г) ціна товару Х зросте на стільки, на скільки знизиться ціна товару У за незмінного доходу.

9.2.10 Якщо граничні витрати конкурентної фірми перевищують середні сукупні витрати за оптимального обсягу виробництва, то фірма:

- а) максимізує економічний прибуток;
- б) мінімізує збитки шляхом виробництва;
- в) мінімізує збитки шляхом закриття;
- г) отримує лише нормальний прибуток.

9.3 Дайте визначення економічних категорій

9.3.1 Мультиплікатор Кейнса.

9.3.2 Закон Оукена.

9.3.3 Матеріальна основа малих циклів.

9.3.4 Зовнішній державний борг.

9.3.5 Мультиплікатор збалансованого бюджету.

9.3.6 Благо з низькою споживчою цінністю (неповноцінне)

9.3.7 Перехресна цінова еластичність попиту

9.3.8 Капітал

9.3.9 Середній продукт

9.3.10 Спадний ефект віддачі від масштабу виробництва

9.4 Розв'яжіть задачі

Задача 9.4.1

Економіка країни характеризується такими рівняннями:

$$C = 18 + 0,8 (Y - T + TR)$$

$$I = 20$$

$$T = 15$$

$$TR = 10$$

$$G = 18$$

Розрахувати рівноважний рівень доходу (млн.ум.од.).

Задача 9.4.2

Функція сукупних витрат має вигляд: $TC = 0,5Q^2 + 23Q + 30$.

Розрахуйте граничні витрати на виробництво 7-ї та 25-ї одиниці продукції.

Варіант 10

10.1 Дайте відповідь на теоретичні питання

10.1.1 Мультиплікатор державних витрат. Мультиплікатор податків та збалансованого бюджету.

10.1.2 Цінова еластичність попиту. Практичне значення теорії еластичності.

10.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

10.2.1 Об'єктом макроекономіки є:

- а) економічні ресурси країни;
- б) основний капітал;
- в) економічна система;
- г) приватна економіка.

10.2.2 Для розширення виробничого потенціалу країни необхідно, щоб:

- а) ЧНП перевищував національний дохід;
- б) чисті інвестиції були більші величини амортизації;
- в) національний дохід був більшим обсягу споживчих витрат населення і держави;
- г) ВВП перевищував ЧНП на величину амортизації.

10.2.3 Дефіцит платіжного балансу:

- а) не змінює грошової бази;
- б) не впливає на кількість грошей в обігу;
- в) зменшує кількість грошей у країні;
- г) збільшує кількість грошей у країні.

10.2.4 Загальна грошова маса зростає кожного разу, коли комерційні банки:

- а) збільшують свої вклади у Національному банку;
- б) вилучають частину своїх грошей у національному банку;
- в) зменшують свої зобов'язання за поточними рахунками, сплачуючи готівку чи безготівкові гроші по внесках;
- г) збільшують обсяги позик, які надаються населенню.

10.2.5 Відставання фактичного ВВП від потенційного спричиняється безробіттям:

- а) циклічним;
- б) природним;
- в) структурним;
- г) фрикційним.

10.2.6 На ринкове пропонування безпосередньо не впливають:

- а) ціни ресурсів;
- б) число фірм;
- в) доходи споживачів;
- г) зміни технології виробництва.

10.2.7 Як зміниться сукупний виторг продавця за умови зниження ціни товару, якщо попит на цей товар є нееластичним за ціною:

- а) зменшиться;
- б) збільшиться;
- в) не зміниться;
- г) зміни виторгу не пов'язані з еластичністю попиту.

10.2.8 Щоб В економіці, яка виробляє пральні машини і одяг, удосконалення технології виробництва пральних машин може призвести до:

- а) збільшення виробництва пральних машин;
- б) зменшення виробництва одягу, оскільки ресурси будуть спрямовані на виробництво більшої кількості машин;
- в) збільшення виробництва одягу, якщо ринок не буде потребувати більшої кількості пральних машин;

г) правильні відповіді а) і в).

10.2.9 Неявні витрати - це:

- а) витрати, альтернативна вартість яких дорівнює нулю;
- б) альтернативна вартість ресурсів, що належать власникам фірми;
- в) бухгалтерські витрати;
- г) витрати, які не приймаються до уваги при визначенні обсягів виробництва.

10.2.10 Ринкова влада монополістичного конкурента буде тим більшою:

- а) чим більш еластичним є попит на продукцію фірми;
- б) чим менш еластичним є попит на продукцію фірми;
- в) ринкова влада не пов'язана з еластичністю попиту;
- г) чим більш еластичним є пропонування.

10.3 Дайте визначення економічних категорій

10.3.1 Командно-адміністративна економіка.

10.3.2 Реальний ВВП.

10.3.3 Короткостроковий період.

10.3.4 Парадокс ощадливості.

10.3.5 Теорія порівняльних переваг.

10.3.6 Бюджетна лінія

10.3.7 Монопсонія

10.3.8 Еластичність попиту за доходом

10.3.9 Економічний прибуток

10.3.10 Фірма

10.4 Розв'яжіть задачі

Задача №1.

Рівень цін 1993 року прийнятий за 100%. У 1994 році індекс цін = 320, у 1995 р. = 992. Визначте темп інфляції в 1995 р. щодо 1994 року.

Задача №2.

Модель простої монополії описується такими рівняннями: $TR = 30Q - Q^2$; $MC = 15 + Q$. Визначте обсяг виробництва і ціну продукції, якщо:

- а) фірма функціонує як проста монополія;
- б) фірма функціонує в умовах досконалої конкуренції;
- в) порівняйте одержані результати і зробіть висновки щодо наслідків монополізації виробництва.

Варіант 11**11.1 Дайте відповідь на теоретичні питання:**

1.1 Бюджетні дефіцити та бюджетні надлишки. Автоматичні стабілізатори економіки.

1.2 Нецінова еластичність попиту (за доходом, перехресна).

11.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

11.2.1 Всі приведені нижче визначення вірні, за винятком того, що:

а) ВВП дорівнює доходу кінцевого використання плюс амортизація;

б) національний дохід дорівнює доходу, який отримують власники факторів виробництва

на протязі визначеного терміну;

в) ЧНП дорівнює ВВП мінус амортизаційні відрахування;

г) національний дохід дорівнює доходу кінцевого використання мінус трансфертні внески,

дивиденди і чистий відсоток плюс доходи корпорацій та чисті податки.

11.2.2 Класичний варіант кривої AS передбачає, що в довгостроковому періоді зміни сукупного попиту:

а) впливають на обсяг випуску, а не на рівень цін;

б) впливають на рівень цін, а не на обсяг випуску;

в) не будуть впливати на рівень цін і на випуск;

г) впливатимуть як на рівень цін, так і на обсяг випуску.

11.2.3 Яка з наведених відповідей відображає поведінкові функціональні зв'язки ендегенних параметрів макромоделі:

а) $C = C(Y)$;

б) $Q = f(x_1, x_2, \dots, x_n)$;

в) $T = f(T(Y), Y)$;

г) $Y = C + I + G + NE$.

11.2.4 Яка з названих величин слугує базовою величиною для визначення мінімальних резервів комерційних банків:

а) депозити;

б) банкноти Національного банку;

в) кредити;

г) касова готівка.

11.2.5 Як зміниться стійкий рівень капіталоозброєності моделі Р.Солоу, якщо норма заощаджень підвищується, а темпи зростання населення та норма амортизації зменшаться:

- а) збільшиться;
- б) зменшиться;
- в) не зміниться;
- г) немає однозначної відповіді.

11.2.6 Яка з наступних проблем є мікроекономічною?:

- а) вплив грошового пропонування на інфляцію;
- б) вплив урядових видатків на рівень зайнятості;
- в) вплив дефіциту товарів на заощадження;
- г) вплив зміни ціни нафти на виробництво автомобілів.

11.2.7 Нахил бюджетної лінії визначається:

- а) кількістю споживчих благ;
- б) співвідношенням граничних корисностей благ;
- в) співвідношенням цін товарів;
- г) співвідношенням цін товарів та доходу споживачів.

11.2.8 Безповоротні витрати - це:

- а) витрати, альтернативна вартість яких дорівнює нулю;
- б) додаткові витрати фірми, пов'язані зі зміною ринкової кон'юнктури;
- в) додаткові витрати фірми, пов'язані зі зростанням цін ресурсів;
- г) витрати, які приймаються до уваги при визначенні обсягу виробництва.

11.2.9 Зростаючий ефект масштабу має місце, коли темп зростання обсягів виробництва:

- а) перевищує темп зростання обсягів залучених ресурсів;
- б) дорівнює темпу зростання обсягів залучених ресурсів;
- в) менше темпу зростання обсягів залучених ресурсів;
- г) не пов'язаний зі зростанням обсягів залучених ресурсів.

11.2.10 У короткостроковому періоді конкурентна фірма припинить виробництво за умови, що:

- а) ціна продукції є нижчою за мінімальні середні витрати;
- б) її нормальний прибуток нижчий за середньо галузевий;
- в) її сукупний виторг не покриває сукупних витрат;
- г) її сукупний виторг не покриває змінних витрат.

11.3 Дайте визначення економічних категорій

11.3.1 Ринкова економіка.

11.3.2 Дефлятор.

11.3.3 Довгостроковий період.

11.3.4 Крива Філіпса.

11.3.5 Матеріальна основа середніх циклів.

11.3.6 Домогосподарство

11.3.7 Гранична корисність

11.3.8 Правило найменших витрат

11.3.9 Монополістична конкуренція

11.3.10 Загальна рівновага

11.4 Розв'яжіть задачі

Задача 11.4.1

Припустимо, що в 2000 р. сукупне виробництво склало 5 товарів: а, b, с, d, е, що вироблялись в таких кількостях: а = 5; в = 10; с = 15; d = 20; е = 25. Ціни на товари були наступні: а = 1; в = 3; с = 5; d = 7; е = 10 (ум.од.). У 2004 р. ціни були: а = 3; в = 4; с = 8; d = 10; е = 15.

Визначте індекс споживання для 2004 р.

Задача 11.4.2

Місто потребує реконструкції мосту через річку, що розділяє його на дві частини. Дві фірми представили проект реконструкції, що відрізняються за терміном виконання робіт та витратами:

Витрати (тис. грн.)	1 рік	2 рік	3 рік
Витрати фірми А	3 000	15 000	2 000
Витрати фірми Б	2 000	4 000	0

Якому проекту слід віддати перевагу, якщо процентна ставка становить 6%?

Варіант 12

12.1 Дайте відповідь на теоретичні питання

12.1.1 Інфляційні та неінфляційні способи фінансування бюджетного дефіциту.

12.1.2 Еластичність пропозиції.

12.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання:

12.2.1 На графіку функцій споживання лінія, проведена під кутом 45^0 до вісей координат, дозволяє знайти:

- а) суму, яку домашні господарства заощаджують при кожному рівні доходу;
- б) суму, яку домашні господарства споживають при кожному рівні доходу;
- в) точки, в яких заощадження та інвестиції рівні;
- г) точки, в яких витрати домашніх господарств дорівнюють доходам.

12.2.2 В економіці з пропорційною податковою ставкою менше одиниці, збільшення державних витрат призводить до:

- а) збільшення податкових надходжень на суму, яка менша приросту державних витрат;
- б) зростання податкових надходжень на загальну суму, яка більше приросту державних витрат;
- в) зменшення розміру державного дефіциту;
- г) збільшення податкових надходжень на суму, яка дорівнює приросту державних витрат.

12.2.3 Якщо інфляція витрат супроводжується падінням обсягів виробництва, то це явище називається:

- а) девальвація;
- б) неочікувана інфляція;
- в) гіперінфляція;
- г) стагфляція.

12.2.4 Які положення правильні ?

- а) вища точка активності економічного циклу – період поживлення;
- б) споживчі витрати – найбільш нестабільний компонент сукупних витрат;
- в) спад виробництва – це період депресії;
- г) початковою фазою економічного циклу є депресія.

12.2.5 Інфляційний розрив викликає:

- а) скорочення виробництва відносно потенційного рівня;
- б) зростання виробництва відносно потенційного рівня;
- в) спад рівня цін;
- г) втрати економіки в обсязі ВВП.

12.2.6 Яка з наведених подій впливатиме на ціну свинини не так, як інші?:

- а) зросла ціна яловичини;
- б) зросло число любителів свинини;

- в) різко зросли ціни на корми для худоби;
- г) лікарі не рекомендують вживати багато свинини.

12.2.7 Економічно ефективним є спосіб виробництва, який:

а) мінімізує альтернативну вартість всіх видів витрат в процесі виробництва заданого обсягу продукції;

- б) дозволяє максимізувати економічний прибуток;
- в) приваблює нові фірми до входження в галузь;
- г) дозволяє досягти найвищої продуктивності праці.

12.2.8 Будь-яка точка ізокости або ізокванти представляє:

- а) сукупні витрати виробництва певного обсягу продукції;
- б) комбінацію фізичних обсягів двох ресурсів;
- в) максимальний обсяг випуску продукції;
- г) обсяг випуску продукції у грошовому виразі.

12.2.9 Конкурентна фірма, для якої ціна дорівнює мінімальним середнім витратам:

- а) отримує збитки, оскільки функціонує у точці закриття;
- б) отримує нормальний прибуток, оскільки ціна перевищує середні змінні витрати;
- в) отримує нормальний прибуток, оскільки ціна покриває середні витрати;
- г) отримує збитки, оскільки ціна не покриває середні постійні витрати.

12.2.10 Крива пропонування монополії:

- а) співпадає з відрізком кривої граничних витрат вище мінімуму середніх змінних витрат;
- б) співпадає з відрізком довгострокової кривої граничних витрат вище мінімуму довгострокових середніх витрат;
- в) співпадає з відрізком короткострокової кривої граничних витрат вище мінімуму середніх витрат;
- г) відсутня, монополія не має кривої пропонування.

12.3 Дайте визначення економічних категорій:

12.3.1 Кейнсіанський хрест”.

12.3.2 Дискреційна фіскальна політика.

12.3.3 Помірна інфляція.

12.3.4 Обов’язкові резерви банку.

12.3.5 Дефляція.

12.3.6 Адміністративна монополія.

12.3.7 Заробітна плата.

12.3.8 Рівновага Курно.

12.3.9 Сукупні витрати.

12.3.10 Крива “ціна – споживання”.

12.4 Розв’яжіть задачі

Задача 12.4.1

У прогнозному періоді, відповідно до експансивної грошової політики держави, необхідно збільшити пропозицію на 500 тис.гр.од.

На скільки необхідно збільшити грошову базу, якщо відомо, що коефіцієнт депонування складає 0,25, а норма фактичного резервування – 0,1.

Задача 12.4.2

На замкнутій ділянці цеху виготовляються шестерні. Співвідношення між затратами та щоденним випуском деталей подано у таблиці.

Затрати праці	Сукупний продукт	Середній продукт	Граничний продукт
0	0		
1	10		
2	25		
3	40		
4	50		
5	58		
6	64		
7	66		
8	66		
9	64		
10	60		

1. Обчисліть середній та граничний продукт (заповніть таблицю).

2. Побудуйте графіки сукупного, середнього та граничного продукту.

3. Прокоментуйте вигляд графіків, відмітьте критичні точки. З якої кількості затрат праці немає сенсу вводити додаткових робітників і чому?

Варіант 13

13.1 Дайте відповідь на теоретичні питання

13.1.1 Гроші та їх функції. Види грошей. Ліквідність грошей.

13.1.2 Корисність блага, функція корисності. Особливості споживчого попиту.

13.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

13.2.1 Державний борг виступає як зобов'язання держави перед платниками податку. Це викликано тим, що:

- а) державний борг дорівнює сумі активів;
- б) основна маса державних облігацій належить громадянам країни та національним фірмам;
- в) громадяни отримують трансфертні платежі;
- г) офіційні дані занижують розмір державного боргу.

13.2.2 Середня схильність до споживання визначається як:

- а) відношення до особистого доходу;
- б) відношення до доходу після оподаткування;
- в) відношення споживання до заощадження;
- г) відношення приросту споживання до доходу після оподаткування.

13.2.3 Якщо ціни на імпортні товари зросли то, найбільш можливо, що це зумовлює:

- а) скорочення сукупної пропозиції;
- б) зростання сукупної пропозиції;
- в) зниження сукупного попиту;
- г) підвищення сукупного попиту.

13.2.4 Якщо працівник втратив роботу у зв'язку зі скороченням обсягу виробництва, то виникає безробіття:

- а) природне;
- б) циклічне;
- в) структурне;
- г) фрикційне.

13.2.5 В моделі Р.Солоу при збільшенні темпу зростання населення стійкий рівень доходу в розрахунку на душу населення:

- а) підвищується;
- б) залишається незмінним;
- в) знижується;
- г) неможливо дати однозначної відповіді.

13.2.6 Споживчий вибір є оптимальним, якщо:

- а) в межах бюджетного обмеження споживач обирає такий набір товарів, для якого відношення граничних корисностей благ дорівнює відношенню їхніх цін;
- б) споживач задовольняє всі свої потреби;
- в) споживач максимізує граничну корисність в межах свого бюджету;
- г) споживач купує товари в межах свого бюджету за найнижчими цінами.

13.2.7 Економічні витрати:

- а) дорівнюють сукупному виторгу за мінусом неявних витрат;
- б) включають явні витрати, але не включають неявних;
- в) дорівнюють сукупному виторгу за мінусом явних і неявних витрат;
- г) дорівнюють сумі явних і неявних витрат.

13.2.8 Рівновага фірми за технологією і витратами встановлюється у:

- а) точці перетину ізокванти і ізокости;
- б) точці дотику ізокванти і ізокости;
- в) точці дотику двох найближчих ізоквант;
- г) точці перетину ізокванти з вісями координат.

13.2.9 Для фірми-монополіста не справджується умова:

- а) фірма максимізує економічний прибуток, якщо $MR=MC$;
- б) у довгостроковому періоді рівновага фірми встановлюється на рівні $P=AC_{min}=MC$;
- в) у довгостроковому періоді фірма виробляє, якщо $P \geq AC$;
- г) у короткостроковому періоді фірма мінімізує збитки, якщо для оптимального обсягу випуску $ATC > P > AVC$.

13.2.10 Монополістичні конкуренти часто витрачають значні кошти на рекламу своєї продукції, тоді як ціни на продукцію залишаються здебільшого на рівні цін конкурентів. Цей факт ілюструє:

- а) цінову конкуренцію;
- б) нечесну конкуренцію;
- в) диференціацію продукції;
- г) нецінову конкуренцію.

13.3 Дайте визначення економічних категорій

13.3.1 Традиційна економіка.

- 13.3.2 Чистий національний продукт.
- 13.3.3 Ефект відсоткової ставки.
- 13.3.4 Недискреційна фінансова політика.
- 13.3.5 Валютна політика.
- 13.3.6 Досконала комплементарність благ.
- 13.3.7 Гранична норма технологічного взаємозаміщення.
- 13.3.8 Реальна заробітна плата.
- 13.3.9 Картель.
- 13.3.10 Рівновага Бертрана.

13.4 Розв'яжіть задачі

Задача 13.4.1

Припустимо, що сектор підприємництва складається з трьох фірм. Визначте на основі даних таблиці наступні макропоказники: а) ВВП; б) ЧНП; в) НД.

Показники	Фірма А	Фірма Б	Фірма В
Валова продукція	500	700	300
Амортизація	20	50	20
Непрямі податки	40	30	10
Напівфабрикати, що купуються у фірми Б	100	-	50
Комплектуючі, що купуються у фірмі А	-	70	20
Комплектуючі, що купуються у фірмі В	50	50	-

Задача 13.4.2

Бюджет споживача складає 850 грн. Весь бюджет він витрачає на покупку двох товарів: товару Х за ціною 50 грн. і товару У за ціною 25 грн.

Складіть рівняння лінії бюджетного обмеження споживача і побудуйте її.

Варіант 14

14.1 Дайте відповідь на теоретичні питання

14.1.1 Грошова маса. Грошові агрегати. Грошова база. Пропозиція грошей.

1.2 Крива байдужості. Бюджетне обмеження. Рівновага

споживача.

14.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

14.2.1 При реальному ВВП, який складає 1750 млрд.гр.од., і дефляторі ВВП, який дорівнює 160, номінальний ВВП буде складати (в млрд.гр.од.):

- а) 1100;
- б) 1570;
- в) 28000;
- г) 1750;
- д) значення, яке не може бути визначено по цим даним.

14.2.2 Якщо гранична схильність до споживання становить 0,6, а заплановані інвестиції збільшуються на 10 млн. грн., то при інших рівних умовах сукупний дохід (в млн. грн.):

- а) збільшиться на 25;
- б) збільшиться на 10;
- в) зменшиться на 10;
- г) зменшиться на 6;
- д) зменшиться на 18.

14.2.3 Основною проблемою макроекономіки є забезпечення суспільства знаннями, потрібними для:

- а) забезпечення матеріальних потреб людей;
- б) збільшення обсягів виробництва;
- в) збільшення економічних ресурсів;
- г) підвищення ефективності економіки.

14.2.4 Що з нижче перерахованого не включається в агрегат М2 ?

- а) готівка поза банківською системою;
- б) невеликі заощаджені внески;
- в) чекові депозити;
- г) короткотермінові державні облігації.

14.2.5 Інфляцію пропозиції можна проілюструвати:

- а) зміщенням кривої сукупної пропозиції ліворуч;
- б) зміщенням кривої сукупної пропозиції праворуч;
- в) переміщенням кривої сукупного попиту праворуч;
- г) переміщенням сукупного попиту ліворуч.

14.2.6 Товар вважається нейтральним, якщо попит на нього:

- а) не змінюється зі зміною ціни товару-замінника;

- б) зменшується зі зростанням доходів споживачів;
- в) зростає зі зростанням доходів споживачів;
- г) не змінюється зі зміною доходів споживачів.

14.2.7 Граничні витрати дорівнюють:

- а) середнім сукупним витратам, помноженим на обсяг випуску;
- б) приросту постійних витрат внаслідок збільшення обсягу випуску на одиницю;
- в) приросту змінних витрат в результаті збільшення обсягу випуску на одиницю;
- г) приросту середніх постійних витрат в результаті збільшення обсягу випуску на одиницю.

14.2.8 Траєкторія розвитку фірми:

- а) ілюструє комбінації праці і капіталу, які обрала фірма, мінімізуючи витрати кожного з можливих рівнів випуску у довгостроковому періоді;
- б) показує залежність обсягів випуску від цін праці і капіталу у довгостроковому періоді;
- в) ілюструє наявність спадного ефекту масштабу;
- г) ілюструє наявність зростаючого ефекту масштабу.

14.2.9 Короткострокова крива пропонування конкурентної фірми співпадає з кривою:

- а) середніх сукупних витрат праворуч від кривої граничних витрат;
- б) середніх сукупних витрат ліворуч від кривої граничних витрат;
- в) граничних витрат вище мінімуму кривої середніх змінних витрат;
- г) граничних витрат вище мінімуму кривої середніх сукупних витрат.

14.2.10 Відсутність виробничої ефективності та ефективності розподілу ресурсів в умовах монополістичної конкуренції компенсується:

- а) розширенням можливостей споживчого вибору;
- б) більшими, ніж конкурентні, обсягом продажу;
- в) нижчими, ніж конкурентні, цінами на продукцію монополістичного конкурента;
- г) всі відповіді правильні.

14.3 Дайте визначення економічних категорій

14.3.1 Функції макроекономіки.

14.3.2 Національний дохід.

14.3.3 Мотиви заощаджень.

14.3.4 Мультиплікатор податків.

14.3.5 Грошова база.

14.3.6 Двостороння монополія

14.3.7 Еластичність попиту за ціною

14.3.8 Крива байдужості

14.3.9 Сукупний продукт

14.3.10 Реальна процентна ставка

14.4 Розв'яжіть задачі**Задача 14.4.1**

Реальний ВВП зменшиться на 20%. Грошова маса зросла на 4%. Швидкість обертання грошей не змінилась. Як і на скільки змінився рівень цін ?

Задача 14.4.2

Функція сукупних витрат монополістичного конкурента має вигляд: $TC = 150 + 20Q$ функція попиту на продукцію фірми описується рівнянням: $P = 40 - 0,2Q$.

Визначте оптимальний обсяг випуску і ціну, які дозволяють максимізувати прибуток фірми.

Варіант 15**15.1 Дайте відповідь на теоретичні питання**

15.1.1 Банківські резерви. Депозитний і грошовий мультиплікатори.

15.1.2 Криві “дохід – споживання”. Криві та закони Енгеля.

15.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання**15.2.1 Ефект витіснення передбачає, що:**

а) споживання товарів і послуг зростає, а обсяг інвестицій, скорочується;

б) імпорт витісняється вітчизняними товарами;

в) зростання державних витрат призводить до зменшення приватних інвестицій;

г) зростання приватних інвестицій приводить до зменшення державних витрат.

15.2.2 Крива сукупного попиту у відкритій економіці переміщується праворуч, якщо:

- а) рівень цін підвищується;
- б) рівень цін знижується;
- в) у підприємців формуються песимістичні очікування щодо стану ділової активності;
- г) курс національної валюти знижується.

15.2.3 Найбільш важливою функцією грошей є можливість бути:

- а) засобом обміну;
- б) засобом збереження вартості;
- в) рахунковою одиницею;
- г) мірою відкладених платежів.

15.2.4 Згідно закону Оукена, двохвідсоткове підвищення фактичного рівня безробіття над його природним рівнем визначає, що відставання актичного обсягу ВВП від потенційного рівня становить:

- а) 2%;
- б) 4%;
- в) 5%;
- г) 7%.

15.2.5 В період прискореної інфляції процентна ставка:

- а) зростає, бо ціна грошей знижується;
- б) знижується, тому що знижується ціна грошей;
- в) не змінюється;

15.2.6 Попит на товар є абсолютно еластичним за ціною. Якщо пропонування товару зменшиться, то рівноважна ціна:

- а) зросте, рівноважний обсяг зменшиться;
- б) не зміниться, а рівноважний обсяг зменшиться;
- в) зросте, а рівноважний обсяг не зміниться;
- г) і рівноважний обсяг не зміниться.

15.2.7 Ординалістський підхід аналізу поведінки споживача на відміну від кардиналістського:

- а) передбачає можливість кількісного визначення величини корисності;
- б) не вимагає вимірювання величини корисності;
- в) не враховує суб'єктивної оцінки споживачем корисності благ;
- г) не враховує бюджетних обмежень споживача.

15.2.8 Бухгалтерський прибуток утворюється як різниця:

- а) між сукупним вигоном і зовнішніми витратами;

- б) між сукупним виторгом і внутрішніми витратами;
- в) між сукупними виторгом і економічними витратами;
- г) між сукупними виторгом і неявними витратами.

15.2.9 Фірма на досконало конкурентному ринку:

- а) у довгостроковому періоді неминує стають збитковими внаслідок надто жорсткої конкуренції;
- б) у довгостроковому періоді завжди отримують економічний прибуток за наявності стабільного споживчого попиту;
- в) у короткостроковому періоді можуть отримувати як економічний прибуток, так і збитки, але у довгостроковому вони отримують лише нормальний прибуток;
- г) у довгостроковому періоді можуть отримати економічний прибуток, короткостроковий період є для нього недостатнім.

15.2.10 Ринкова влада монополіста буде тим більшою:

- а) чим більш еластичним є попит на продукцію монополії;
- б) чим менш еластичним є попит на продукцію монополії;
- в) ринкова влада не пов'язана з еластичністю попиту;
- г) чим більш еластичним є його пропонування.

15.3 Дайте визначення економічних категорій

15.3.1 Методи дослідження макроекономіки.

15.3.2 Індекс Ласпейреса.

15.3.3 Рівновага на кейнсіанському відрізку AD – AS.

15.3.4 Екстенсивний тип економічного зростання.

15.3.5 Банківський мультиплікатор.

15.3.6 Дискримінаційна монополія.

15.3.7 Економічний прибуток

15.3.8 Криві Енгеля.

15.3.9 Пропозиція.

15.3.10 Граничні витрати.

15.4 Розв'яжіть задачі

Задача 15.4.1

Економіка країни описується такими рівняннями:

$$C = 75 + 0,65 Y_d$$

$$t = 0,2$$

$$I = 10 + 0,23Y$$

Визначити рівноважний дохід (млрд.гр.од.)

Задача 15.4.2

Досконало конкурентна фірма нарощує обсяги виробництва у короткостроковому періоді від 0 до 5 одиниць продукції. Її постійні витрати становлять 20 грн. Динаміка змінних витрат представлена в таблиці:

Обсяг випуску, од.	0	1	2	3	4	5
Змінні витрати, грн.	0	22	35	49	64	77

1. Розрахуйте сукупні витрати. Визначте величини сукупного виторгу та економічного прибутку за наступними ринковими цінами: $P_1 = 10$ грн., $P_2 = 15$ грн., $P_3 = 20$ грн.

2. Побудуйте криві змінних і сукупних витрат і визначте оптимальні обсяги виробництва за методом TRTC.

3.

Варіант 16

16.1 Дайте відповідь на теоретичні питання

16.1.1 Попит на гроші: трансакційний попит на гроші, попит на гроші як на актив, сукупний попит на гроші.

16.1.2 Криві “ціна - споживання” та виведення кривих попиту.

16.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

16.2.1 Який з перерахованих елементів не включається в склад валового внутрішнього продукту, підрахованого по доходам:

- а) непрямі податки;
- б) прибуток закордонних фірм, які знаходяться на території даної країни;
- в) заробітна плата іноземців, що проживають на території країни;
- г) дивиденди, отримані жителями країни, які мали акції закордонних фірм.

16.2.2 Заощадження можуть перевищувати інвестиції за умови, коли:

- а) гранична схильність до споживання дорівнює граничній схильності до заощадження;
- б) протягом тривалого часу в економіці існує перевиробництво;
- в) рівень процентної ставки зростає;
- г) дефлятор більше за 1.

16.2.3 Якщо стан економіки відповідає кейнсіанському відрізку кривої AS, зростання сукупного попиту призведе до:

- а) збільшення обсягу виробництва і зростання рівня цін;
- б) зменшення обсягу виробництва і зростання рівня цін;
- в) збільшення обсягу виробництва при незмінному рівні цін;
- г) збільшення обсягу виробництва і зростанні номінальної заробітної плати.

16.2.4 Яке з наведених тверджень складає фундаментальну основу балансових зв'язків ?

- а) сума активів та резервів дорівнює власному капіталу;
- б) сума зобов'язань і власного капіталу дорівнює активам;
- в) сума активів та зобов'язань дорівнює власному капіталу;
- г) сума власного капіталу та активів дорівнює зобов'язанням.

16.2.5 Різниця між імпортом митом та квотою у тому, що лише мито:

- а) призводить до скорочення міжнародної торгівлі;
- б) призводить до підвищення цін;
- в) приносить доходи до державного бюджету;
- г) немає правильної відповіді.

16.2.6 Рівновага споживача на карті байдужості - це:

- а) будь-яка точка на найвищій з кривих байдужості;
- б) будь-яка точка на бюджетній лінії;
- в) будь-яка точка у просторі, обмеженому бюджетною лінією;
- г) точка дотику бюджетної лінії до кривої байдужості.

16.2.7 Економічний прибуток утворюється як різниця:

- а) між сукупним виторгом і зовнішніми витратами;
- б) між сукупним виторгом і внутрішніми витратами;
- в) між сукупними виторгом і економічними витратами;
- г) між сукупними виторгом і неявними витратами.

16.2.8 Який фактор збільшує змінні витрати фірми?:

- а) підвищення орендної плати;
- б) підвищення процентної ставки на банківські кредити;
- в) підвищення заробітної плати робітників;
- г) підвищення заробітної плати управлінського персоналу.

16.2.9 Мінімальний ефективний розмір підприємства - це:

- а) найменший обсяг виробництва, за якого фірма може мінімізувати свої довгострокові середні витрати;

б) найменший обсяг виробництва, за якого фірма може бути беззбитковою;

в) найбільший з досяжних обсягів виробництва за постійного рівня витрат;

г) найкращий розмір підприємства, який дозволяє максимізувати прибуток.

16.2.10 Монопсонія - це ринкова структура, за якої:

а) продукція однорідна, вхідні бар'єри на ринок відсутні, на ринку діють два продавця і багато покупців;

б) на ринку багато покупців і продавців, вхідні бар'єри відсутні, продукція диференційована;

в) на ринку багато продавців і лише один покупець;

г) на ринку багато покупців і лише один продавець.

16.3 Дайте визначення економічних категорій

16.3.1 Підприємницький сектор.

16.3.2 Індекс Пааше.

16.3.3 Рівновага на класичному відрізку $AD - AS$.

16.3.4 Рівновага на грошовому ринку.

16.3.5 Трансакційний попит на гроші.

16.3.6 Дисконтування.

16.3.7 Крива контрактів (виробничих контрактів).

16.3.8 Еластичність пропозиції.

16.3.9 Попит.

16.3.10 Теорія ігор.

16.4 Розв'яжіть задачі

Задача 16.4.1

Коефіцієнт депонування грошей становить 10%, а коефіцієнт фактичного резервування дорівнює 30%. Як зміниться пропозиція грошей, якщо грошова база збільшиться на 80 млрд.гр.од.?

Задача 16.4.2

Попит на землю описується рівнянням: $Q_d = 170 - 10R$, де Q – площа землі (га), R – величина ренти (тис. грн./га).

Визначте:

а) рівноважну величину ренти, якщо пропонування землі становить 60 га;

б) ціну 1 га землі, якщо процентна ставка становить 15%

Варіант 17**17.1 Дайте відповідь на теоретичні питання**

17.1.1 Грошово-кредитна політика національного банку; цілі та інструменти впливу на грошову масу.

17.1.2 Ефект доходу та ефект заміщення. Парадокс Гіффена.

17.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

17.2.1 Відмова держави виплачувати відсотки та погашати свої зобов'язання перед внутрішніми або зовнішніми інвесторами – це:

- а) зовнішній борг;
- б) автоматична фіскальна політика;
- в) рефінансування боргу;
- г) суверенний дефолт.

17.2.2 Згідно з “парадоксом” ощадливості, бажання заощадити при кожному рівні доходу викличе:

- а) зміщення кривої споживання вниз;
- б) зміщення кривої споживання вверх;
- в) зменшення рівноважного обсягу випуску і доходу;
- г) збільшення рівноважного обсягу випуску і доходу.

17.2.3 Яке з наведених тверджень є неправильним ?

- а) фактичні резерва комерційного банку дорівнюють надлишковим резервам плюс обов'язкові резерви;
- б) банківські активи плюс власний капітал дорівнюють зобов'язанням;
- в) власний капітал дорівнює різниці між сумами активів і зобов'язань;
- г) окремих комерційний банк може надати позачи обсягом, який дорівнює величині надлишкових резервів.

17.2.4 Встановлення рівноваги на ринку праці при природному рівень безробіття означає:

- а) відсутність в економіці фрикційного і структурного безробіття;
- б) відсутність в економіці кон'юктурного безробіття;
- в) однаковий рівень фрикційного і структурного безробіття;
- г) рівновагу між сукупним попитом і поточним обсягом виробництв.

17.2.5 Стагфляція відбувається за умов:

- а) зростання обсягів виробництва та зниження безробіття;
- б) падіння обсягів виробництва та зниження безробіття;
- в) падіння обсягів виробництва та зростання безробіття;
- г) зростання обсягів виробництва та зростання безробіття.

17.2.6 Яка з наступних подій могла спричинити зміщення кривої попиту на пральні порошки праворуч:

- а) зниження цін на сировину для виробництва прального порошку;
- б) зменшення доходів споживачів;
- в) зниження цін товарів-замінників;
- г) широка реклама прального порошку.

17.2.7 Постійні витрати фірми - це:

- а) витрати на ресурси за цінами, що діяли на момент їх придбання;
- б) витрати, які мають місце навіть тоді, коли фірма нічого не виробляє;
- в) неявні витрати виробництва;
- г) витрати на придбання сировини за завчасно фіксованими цінами.

17.2.8 Надходження до держбюджету від встановлення акцизного податку зростатимуть, якщо:

- а) попит на товар нееластичний;
- б) попит на товар еластичний;
- в) попит абсолютно еластичний;
- г) попит має одиничну еластичність.

17.2.9 Криві байдужості - це криві:

- а) однакової кількості двох благ;
- б) однакового рівня корисності наборів двох благ;
- в) однакового рівня доходу споживачів;
- г) однакових цін двох товарів.

17.2.10 Еластичність попиту на продукцію монополістичного конкурента залежить від:

- а) числа конкуруючих фірм в галузі;
- б) результативності рекламної діяльності;
- в) ступеня диференціації продукції;
- г) всі відповіді правильні.

17.3 Дайте визначення економічних категорій

17.3.1 Стимулююча фіскальна політика.

17.3.2 Державний сектор.

17.3.3 Індекс Фішера.

17.3.4 Проміжний відрізок кривої AS.

17.3.5 Структурне безробіття.

17.3.6 Благо з нормальною споживчою цінністю (повноцінне).

17.3.7 Закон спадної віддачі (продуктивності) змінного фактора виробництва.

17.3.8 Монополія.

17.3.9 Бухгалтерський прибуток.

17.3.10 Ринкова рівновага.

17.4 Розв'яжіть задачі

Задача 17.4.1

Економіка описана наступними показниками: (млн.гр.од.):

- споживчі витрати – 2300
- інвестиції – 700
- державні витрати – 800
- державні трансферти – 100
- виплати по держ. боргу – 100
- податки – 800

Визначте приватні заощадження; державні заощадження.

Задача 17.4.2

Функція попиту представлена рівнянням: $Q_d = 250 - 20P$.

Розрахуйте коефіцієнт еластичності попиту в точці при $P = 8$ грн.

Зробіть висновки.

Варіант 18

18.1 Дайте відповідь на теоретичні питання

18.1.1 Передатний механізм грошово-кредитної політики.

18.1.2 Взаємодоповнюваність і взаємозамінність благ.

18.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

18.2.1 При нормативному макроекономічному аналізі здійснюється:

а) теоретичне обґрунтування моделі поведінки економічного суб'єкту;

б) вивчення результатів впливу поведінки економічних суб'єктів на вимір економічних

показників;

в) розробка рекомендацій по використанню інструментів макроекономічної політики;

г) емпірична перевірка правильності теоретичних гіпотез.

18.2.2 Якщо ціни поточного року нижчі базового року, то реальний ВВП:

а) дорівнює номінальному ВВП;

б) менше номінального ВВП;

в) реальний і номінальний ВВП однакові;

г) більший номінальний ВВП.

18.2.3 Проміжний відрізок на кривій сукупної пропозиції:

а) має додатний нахил;

б) має від'ємний нахил;

в) може бути вертикальною лінією;

г) всі попередні відповіді невірні.

18.2.4 Активне сальдо платіжного балансу збільшиться, якщо в країні:

а) знизяться реальні ставки процента;

б) зростуть темпи економічного зростання;

в) зростуть темпи інфляції;

г) нічого з перерахованого не відбудеться.

18.2.5 Попит на готівку грошей залежить:

а) від'ємно від динаміки рівня цін;

б) від'ємно від динаміки реального ВВП;

в) позитивно від ринкової ставки відсотку;

г) все перераховане невірно.

18.2.6 Який з чинників не викликає зміщення кривої пропонування учнівських зошитів?:

а) скорочення постачання деревини;

б) впровадження нової технології виробництва целюлози;

в) підвищення ціни на учнівські зошити;

г) запровадження пільгового оподаткування для виробників канцтоварів.

18.2.7 Який фактор збільшує постійні витрати фірми:

а) підвищення заробітної плати робітників;

б) підвищення ціни на сировину та паливо;

в) підвищення залізничних тарифів;

г) підвищення заробітної плати управлінського персоналу.

18.2.8 Фірма максимізує обсяг виробництва за певного рівня витрат у точці дотику:

- а) ізокости та найнижчої з можливих ізоквант;
- б) ізокости та найвищої з можливих ізоквант;
- в) ізокванти та найнижчої з можливих ізокост;
- г) ізокванти та найвищої з можливих ізокост.

18.2.9 Парадокс прибутку полягає в тому, що:

а) можливість отримати економічний прибуток в конкурентній галузі є причиною його зникнення у довгостроковому періоді внаслідок входження в галузь нових фірм;

б) можливість отримувати тільки нормальний прибуток у конкурентній галузі у довгостроковому періоді є причиною виходу фірм з галузі;

в) тільки великі фірми можуть одержувати економічний прибуток і в короткостроковому і в довгостроковому періодах;

г) жодна з фірм не може одержувати економічний прибуток без розширення масштабів виробництва.

18.2.10 На відрізку кривої індивідуальної пропозиції праці, що має від'ємний нахил, переважає:

- а) ефект обсягу випуску;
- б) ефект масштабу;
- в) ефект доходу;
- г) ефект заміни.

18.3 Дайте визначення економічних категорій

18.3.1 Сукупний попит.

18.3.2 Державний бюджет.

18.3.3 Рівняння кількісної теорії грошей.

18.3.4 Стримуюча фіскальна політика.

18.3.5 Особистий дохід.

18.3.6 Сукупні витрати.

18.3.7 Надлишок споживача.

18.3.8 Закон пропозиції.

18.3.9 Процентна ставка.

18.3.10 Рівновага Штакельберга.

18.4 Розв'яжіть задачі

Задача 18.4.1

Індекс цін у 1999 р. становив 99,5%, у 2000 р. – 102,78%.
Обчислити темп інфляції у 2000 р. відносно 1999 р.

Задача 18.4.2

У галузі діють дві фірми, граничні витрати яких однакові і рівні

15. Попит на продукцію галузі описується рівнянням: $P = 75 - Q$.

Визначте:

- а) обсяг виробництва за умов, що галузь є конкурентною;
- б) обсяг виробництва за умови, що фірми об'єднуються в картель.

Варіант 19**19.1 Дайте відповідь на теоретичні питання**

19.1.1 Поняття і фактори економічного зростання..

19.1.2 Економічна природа фірми. Основні форми бізнесових підприємств.

19.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

19.2.1 Для простої економіки сукупний попит дорівнює сумі:

- а) споживання і сукупного доходу;
- б) споживання і заощаджень;
- в) споживання і інвестицій;
- г) особистих заощаджень і інвестицій.

19.2.2 Функції податків полягають у тому, щоб:

- а) перерозподіляти доходи між різними групами населення;
- б) збільшувати обсяг коштів, спрямованих на інвестування у національну економіку;
- в) скорочувати кошти, якими розпоряджаються фірми і домогосподарства;
- г) регулювати грошовий обіг у країні.

19.2.3 Яке твердження визначає термін “дефляція”:

- а) тенденція до зростання загального рівня цін;
- б) уповільнення темпів зростання цін;
- в) тенденція до зниження загального рівня цін;
- г) прискорення темпів зростання цін.

19.2.4 Комерційний банк може активно випускати в обіг безготівкові гроші в межах:

- а) грошей Національного банку, які знаходяться в його розпорядженні;
- б) своїх внесків;

- в) свого касового резерву;
- г) свого надлишкового резерву.

19.2.5 Якщо фактичний рівень безробіття складає 12%, то при природній нормі безробіття 5%, рівень кон'юктурного безробіття досягне величини:

- а) 17%;
- б) 10%;
- в) 7%;
- г) 5%.

19.2.6 Удосконалення технології виробництва товару призведе до:

- а) зниження його рівноважної ціни і збільшення рівноважного обсягу;
- б) підвищення його рівноважної ціни і зменшення рівноважного обсягу;
- в) зменшення пропонування даного товару і появи його дефіциту;
- г) зміщення як кривої попиту на нього, так і кривої його пропонування праворуч.

19.2.7 Цінова еластичність попиту на товар вимірює чутливість обсягу попиту до зміни:

- а) цін інших товарів;
- б) уподобань і смаків споживачів;
- в) ціни даного товару;
- г) доходів споживачів.

19.2.8 Основними суб'єктами пропозиції позичкових коштів на ринку фінансового капіталу є:

- а) фірми;
- б) домогосподарства;
- в) банки;
- г) інвестори.

19.2.9 Нормальний прибуток - це:

- а) прибуток, який отримує фірма, якщо її сукупний виторг перевищує суму явних і неявних витрат;
- б) прибуток, який отримує типова фірма галузі;
- в) прибуток, який фірма отримує в нормальних умовах її функціонування;
- г) мінімальний доход, необхідний для утримання фірми в межах даного виду діяльності.

19.2.10 В якому випадку має місце цінова дискримінація:

- а) продавець на ринку продав апельсини респектабельному молодіку по 6 грн. за кг, а скромно одягненій бабусі - по 3 грн. за кг;
- б) пшеничний хліб коштує дорожче, ніж житній;
- в) індійський час продається за більш високою ціною, ніж грузинський;
- г) продавець на ринку продає апельсини по 5 грн. за кг, а яблука - по 3 грн. за кг.

19.3 Дайте визначення економічних категорій

19.3.1 Суб'єкти макроекономіки.

19.3.2 Амортизація.

19.3.3 Нецінові чинники AS.

19.3.4 Фактори попиту на гроші.

19.3.5 Обов'язкові резерви банку.

19.3.6 Сукупний виторг.

19.3.7 Еластичність пропозиції за ціною.

19.3.8 Крива "дохід – споживання".

19.3.9 Проста монополія.

19.3.10 Зовнішні ефекти.

19.4 Розв'яжіть задачі**Задача 19.4.1**

Економіка країни описується рівняннями:

$$C = 14 + 0,7Y$$

$$I = 4 + 0,2Y$$

Визначити рівноважний дохід (млн.ум.од.) та величину мультиплікатора автономних витрат.

Задача 19.4.2Функція попиту представлена рівнянням: $Q_d = 250 - 20P$.

Розрахуйте коефіцієнт еластичності попиту в точці при $P = 8$ грн.

Зробіть висновки.

Варіант 20**20.1 Дайте відповідь на теоретичні питання**

20.1.1 Моделі економічного зростання Харрода-Домара і Р. Солоу.

20.1.2 Виробництво і виробнича функція.

20.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

20.2.1 Рецесійний розрив – це величина, на яку:

- а) сукупні планові витрати менші за потенційний ВВП;
- б) сукупні планові витрати перевищують потенційний ВВП;
- в) сукупні планові витрати менші за потенційні витрати;
- г) сукупні планові витрати перевищують потенційні витрати.

20.2.2 Яка із наведених відповідей розкриває особливості “порогового рівня” споживання ?

- а) гранична схильність до споживання дорівнює 1;
- б) дохід після податків дорівнює споживанню;
- в) заощадження дорівнюють споживанню;
- г) заощадження дорівнюють інвестиціям.

20.2.3 Що розуміють під ефективністю економіки ?

- а) темпи економічного зростання;
- б) зростання курсу національної валюти;
- в) співвідношення між результатами і витратами;
- г) досягнутий обсяг реального ВВП.

20.2.4 В банку відкрили депозит розміром в 10000 гр.од. Норма обов'язкових резервів – 25%. На яку суму цей депозит може збільшити суму наданих позик ?

- а) 25000;
- б) невизначену величину;
- в) 10000;
- г) 7500.

20.2.5 Норма безробіття розраховується як відношення числа:

- а) непрацюючих до числа працюючих;
- б) робітників в складі сукупної робочої сили до числа безробітних;
- в) безробітних до числа робітників в складі робочої сили;
- г) використання робочої сили за професією;
- д) працюючих до числа непрацюючих.

20.2.6 Яке з наступних тверджень є неправильним:

- а) точки бюджетної лінії визначають множину можливого вибору споживчих кошків;
- б) точки бюджетної лінії показують, від якої кількості одного товару готовий відмовитись споживач заради придбання додаткової одиниці іншого;

в) точки бюджетної лінії визначають множину споживчих коштів, бажаних для споживача;

г) точки на бюджетній лінії визначають множину комбінацій двох товарів, видатки на які не перевищують в сумі доходу споживача.

20.2.7 Якщо будь-яка кількість товару може бути продана за однією і тією ж ціною, це означає, що попит на даний товар є:

- а) абсолютно нееластичним;
- б) еластичним;
- в) абсолютно еластичним;
- г) нееластичним.

20.2.8 Визначте характер зміни витрат виробництва у короткостроковому періоді:

а) коли сукупні витрати зростають, то зростають середні сукупні і середні змінні витрати, граничні спадають;

б) коли сукупні витрати зростають, то середні сукупні витрати скорочуються, а граничні витрати дорівнюють нулю;

в) коли сукупні витрати зростають, то середні сукупні витрати та граничні витрати можуть зменшуватися і зростати залежно від обсягу випуску;

г) коли сукупні витрати зростають, зростають всі види середніх витрат.

20.2.9 Вивчення ринку досконалої конкуренції є важливим тому, що:

а) більшість ринків - це ринки досконалої конкуренції;

б) усі ринки країн з розвинутою ринковою економікою є ринками досконалої конкуренції;

в) ринок досконалої конкуренції - це модель ефективного розподілу обмежених ресурсів;

г) виявляє границі державного втручання в економіку.

20.2.10 Модель монополістичної конкуренції характеризується тим, що:

а) крива попиту на продукцію співпадає з кривою граничного вибору;

б) граничний виборг дорівнює ціни за всіх обсягів випуску;

в) крива попиту на продукцію фірми є спадною;

г) крива попиту на продукцію фірми є горизонтальною лінією

20.3 Дайте визначення економічних категорій

20.3.1 Предмет макроекономіки.

20.3.2 Базові ціни.

20.3.3 Шоки пропозиції.

20.3.4 Норма обов'язкового резервування.

20.3.5 Протекціонізм.

20.3.6 Мікросистема.

20.3.7 Змінні витрати.

20.3.8 Ефект випуску.

20.3.9 Граничний продукт.

20.3.10 Номінальна процентна ставка.

20.4 Розв'яжіть задачі**Задача 20.4.1**

Депозити комерційного банку становлять 200 млн.гр.од. Сумарні резерви (обов'язкові та наднормативні) дорівнюють 60 млн.гр.од. Норма резервування 20%. Як може змінитися пропозиція грошей, якщо банк використає усі наднормативні резерви для надання позик ?

Задача 20.4.2

Ринковий попит на працю описується рівнянням: $Q_d = 35 - w$, ринкове пропонування праці: $Q_s = 14w - 10$, де Q – тис. робітників, w – денна ставка заробітної плати (грн./день).

Визначте:

а) рівноважну ставку заробітної плати і кількість найнятих робітників;

б) держава встановлює мінімальний рівень заробітної плати у 5 грн./день. Визначте, як це вплине на ринок праці.

Варіант 21**21.1 Дайте відповідь на теоретичні питання**

21.1.1 Теорії міжнародної торгівлі.

21.1.2 Ізокванта. Ізокоста. Рівновага виробника. Шлях розвитку і економія від масштабу.

21.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

21.2.1 Яскраво виражена антиінфляційна фіскальна політика передбачає:

а) зростання податків і більш високий рівень державних витрат;

б) підвищення рівня оподаткування та скорочення державних витрат;

в) скорочення як державних витрат, так і податкових надходжень;

г) зниження податків і більш високий рівень державних витрат.

21.2.2 Прихильники концепції економіки пропозиції вважають, що зниження податків:

а) розвиває стимули до праці, заощадження, інвестування і до підприємницької діяльності, а отже, переміщує криву сукупної пропозиції вправо;

б) забезпечує соціальну справедливість у розподілі доходів;

в) збільшує обсяг сукупного попиту, а отже обсяг національного виробництва.

21.2.3 Позитивна функція макроекономіки спрямована на вивчення:

а) фактичного стану економіки;

б) шляхів подолання спаду виробництва;

в) факторів економічного зростання;

г) методів державного регулювання.

21.2.4 Зростання сукупних витрат призводить до інфляції якщо:

а) економіка розвивається у стані повної зайнятості;

б) чисельність робочої сили не зростає;

в) економіка розвивається у стані неповної зайнятості;

г) фактичний обсяг ВВП менший за потенціальний обсяг ВВП.

21.2.5 Якщо кажуть, що країна девальвувала свою валюту, то мається на увазі, що:

а) країна відмовилась від золотого стандарту;

б) у країні дефіцит торгового балансу;

в) внутрішня купівельна спроможність одиниці валюти знизилась;

г) уряд підвищив ціну, за якою він буде купувати золото.

21.2.6 Закон спадної корисності (перший закон Госсена) твердить, що:

а) відношення граничних корисностей благ до їхніх цін повинні бути рівні;

б) сукупна корисність зростає зі зростанням споживчих благ;

в) величина задоволення від споживання кожної додаткової одиниці благ даного виду зменшується до досягнення нульового значення в точці повного насичення потреби;

г) зі зростанням доходів споживачів величина задоволення від споживання кожної додаткової одиниці благ даного виду зменшується.

21.2.7 Середні змінні витрати є мінімальними, коли вони дорівнюють:

- а) постійним витратам виробництва;
- б) граничним витратам виробництва;
- в) середнім сукупним витратам;
- г) середнім постійним витратам.

21.2.8 Середні постійні витрати фірми можна визначити як:

- а) різницю між АТС і АVC;
- б) постійні витрати, поділені на обсяг випуску;
- в) різницю між сукупними і змінними витратами, поділену на обсяг випуску;
- г) всі відповіді правильні.

21.2.9 Довгострокові граничні витрати характеризують:

- а) приріст сукупних витрат за умови збільшення обсягу випуску продукції на одиницю;
- б) приріст середніх змінних витрат за умови збільшення обсягу випуску продукції на одиницю;
- в) приріст постійних витрат за умови збільшення обсягу випуску продукції на одиницю;
- г) приріст середніх сукупних витрат за умови збільшення обсягу випуску продукції на одиницю.

21.2.10 У довгостроковому періоді монополіст, на відміну від конкурентної фірми:

- а) не може змінити розміри свого підприємства;
- б) не може вийти з галузі;
- в) не зацікавлений у зміні розмірів підприємства;
- г) захищений від конкуренції нових фірм, що прагнуть увійти в галузь.

21.3 Дайте визначення економічних категорій

21.3.1 Аналіз ex post.

21.3.2 Трансфертні виплати.

- 21.3.3 Сукупна пропозиція.
- 21.3.4 Рецесійний розрив.
- 21.3.5 Надлишкові банківські резерви.
- 21.3.6 Граничний виторг.
- 21.3.7 Закон спадної граничної корисності блага.
- 21.3.8 Обсяг пропозиції.
- 21.3.9 Процентна ставка.
- 21.3.10 Закрита монополія.

21.4 Розв'яжіть задачі

Задача 21.4.1

Розрахуйте індекс Ласпейреса, індекс Пааше, індекс Фішера.

роки	2000		2004	
Товар	P	Q	P	Q
молоко	2	150	3	200
печиво	5	200	9	220
автомобіль	1500	100	2000	120

Задача 21.4.2

Попит на продукцію фірми-монополістичного конкурента заданий рівнянням: $P = 280 - Q$, функція витрат фірми має вигляд: $TC = 54 + Q^2$.

Визначте:

- а) обсяг виробництва, який дозволяє монополії максимізувати прибуток;
- б) ціну, за якою монополіст продає продукцію;
- в) обсяг економічного прибутку.

Варіант 22

22.1 Дайте відповідь на теоретичні питання

- 22.1.1 Платіжний баланс та валютний курс.
- 22.1.2 Витрати фірми: зовнішні, внутрішні, загальні, середні, граничні витрати.

22.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

22.2.1 Назвіть, який з перерахованих елементів витрат домогосподарств включається в склад ВВП:

- а) купівля піддержаного автомобіля у знайомого;

- б) купівля нових акцій у брокера;
- в) купівля облігацій ощадного займу в комерційному банку;
- г) купівля нової авторучки замість загубленої.

22.2.2 У моделі “сукупний попит – сукупна пропозиція” зростання сукупного попиту призведе:

- а) до зростання граничної схильності до заощаджень;
- б) до зростання реального обсягу виробництва на кейнсіанському відрізку кривої AS;
- в) до зростання реального обсягу виробництва на класичному відрізку кривої AS;
- г) до зростання цін на кейнсіанському відрізку кривої AS.

22.2.3 Крива Лаффера:

- а) знаходить мінімальну податкову ставку;
- б) показує зв'язок між податковими ставками та обсягом податкових надходжень;
- в) обчислює середні податкові надходження;
- г) обчислює середню податкову ставку.

22.2.4 Економічне зростання означає:

- а) забезпечення повної зайнятості;
- б) збільшення ресурсів та можливостей для виробництва;
- в) збільшення кількості вироблених товарів та послуг;
- г) переміщення кривої виробничих можливостей вліво;
- д) усі твердження неправильні.

22.2.5 Якщо в економіці наявне падіння обсягу виробництва, то:

- а) фактичне безробіття більше за природне;
- б) циклічне безробіття більше фактичного;
- в) фактичне безробіття менше від природного;
- г) фактичне безробіття дорівнює природному.

22.2.6 До змін у пропонуванні телевізорів і зміщення кривої пропонування не призведе:

- а) вдосконалення технології виробництва телевізорів;
- б) зменшення кількості виробників телевізорів;
- в) зниження цін телевізорів;
- г) підвищення цін комплектуючих виробів.

22.2.7 Гранична норма заміни товару У товаром Х показує:

- а) міру зростання граничної корисності зі збільшенням споживання товарів Х і У на одиницю;

б) кількість товару Y , від якої споживач готовий відмовитись заради одержання додаткової одиниці товару X без зміни рівня сукупної корисності;

в) додаткова кількість товару X , яку споживач може придбати за умови зростання доходу та незмінної кількості товару Y ;

г) міру зростання сукупної корисності зі збільшенням споживання товарів X і Y .

22.2.8 Доход споживача становить 8 грн. Ціна одиниці товару X - 1 грн., ціна одиниці товару Y - 0,5 грн. Яка з наступних комбінацій двох товарів знаходиться на бюджетній лінії?:

а) 7 X та 1 Y ;

б) 6 X та 6 Y ;

в) 5 X та 6 Y ;

г) 6 X та 5 Y .

22.2.9 Карта байдужості - це:

а) сукупність кривих, кожна з яких представляє різний рівень доходу споживача;

б) сукупність кривих однакового рівня корисності, кожна з яких представляє деякий інший рівень;

в) сукупність кривих однакового рівня доходу споживача, кожна з яких представляє деякий інший рівень доходу;

г) сукупність кривих сукупної та граничної корисності.

22.2.10 Довгострокова рівновага на ринку монополістичної конкуренції означає, що:

а) ціна встановлюється на рівні довгострокових середніх витрат;

б) фірми не отримують економічного прибутку;

в) ціна дорівнює граничним витратам;

г) усі виробничі потужності задіяні.

22.3 Дайте визначення економічних категорій

22.3.1 Нецінові чинники AD .

22.3.2 Кейнсіанський відрізок кривої AS .

22.3.3 Аналіз *ex ante*.

22.3.4 Шоки попиту.

22.3.5 Автоматичний стабілізатор.

22.3.6 Нейтральне благо.

22.3.7 Ефект масштабу.

22.3.8 Обсяг попиту.

22.3.9 Прибуток.

22.3.10 Рівновага Бертрана.

22.4 Розв'яжіть задачі

Задача 22.4.1

Норма банківського резервування – 0,1. Коефіцієнт депонування – 0,2. Обчислити простий депозитний та складний банківський мультиплікатор.

Задача 22.4.2

Досконало конкурентна фірма нарощує обсяги виробництва у короткостроковому періоді від 0 до 5 одиниць продукції. Її постійні витрати становлять 30 грн. Динаміка змінних витрат представлена в таблиці:

Обсяг випуску, од.	0	1	2	3	4	5
Змінні витрати, грн.	0	20	55	87	118	150

1.Розрахуйте сукупні витрати. Визначте величини сукупного виторгу та економічного прибутку за наступними ринковими цінами: $P_1 = 10$ грн., $P_2 = 30$ грн., $P_3 = 50$ грн.

2.Побудуйте криві змінних і сукупних витрат і визначте оптимальні обсяги виробництва за методом TRTC.

Варіант 23

23.1 Дайте відповідь на теоретичні питання

23.1.1 Предмет, функції та метод макроекономіки. Цілі макроекономічних досліджень.

23.1.2 Доходи фірми: бухгалтерський і економічний прибуток; загальний, середній і граничний доход.

23.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

23.2.1 Якщо з вартості національного доходу відрахувати податки на прибуток корпорацій, нерозподілений прибуток та внески на соціальне страхування, а потім додати трансфертні виплати, то отриманий результат буде характеризувати:

- а) доход кінцевого користування;
- б) особистий доход домогосподарства;
- в) чистий національний продукт;
- г) валовий національний продукт.

23.2.2 Чим вища гранична схильність до споживання, тим:

- а) більші валові інвестиції;
- б) менший мультиплікатор;
- в) більші валові інвестиції і більший мультиплікатор;
- г) більший мультиплікатор.

23.2.3 Фіскальна політика, яка не потребує спеціальних рішень уряду, - це:

- а) активна фіскальна політика;
- б) монетарна політика;
- в) недискреційна фіскальна політика;
- г) антиінфляційна фіскальна політика.

23.2.4 У період депресії найбільше скорочується:

- а) рівень зарплати;
- б) рівень цін;
- в) обсяг виробництва;
- г) державні закупівлі товарів і послуг.

23.2.5 Платниками інфляційного податку є:

- а) Міністерство фінансів;
- б) Центральний банк;
- в) покупці товарів і послуг;
- г) продавці товарів і послуг.

23.2.6 Товар, що має високу альтернативну вартість, як правило:

- а) є дефіцитним;
- б) має високу ціну;
- в) має низьку ціну;
- г) погано продається.

23.2.7 Який з наведених чинників не призведе до зміщення кривої попиту на тенісні м'ячі:

- а) дуже гарна погода;
- б) зниження ціни на тенісні ракетки;
- в) збільшення числа бажаючих грати в теніс;
- г) зростання ціни на тенісні м'ячі.

23.2.8 Пропорції можливої заміни одного товару іншим на бюджетній лінії визначаються:

- а) кутовим коефіцієнтом нахилу бюджетної лінії;
- б) відносною ціною товару;

в) співвідношенням цін товарів;

г) всі відповіді правильні.

23.2.9 Для фірми-монополіста не справджується умова:

а) фірма максимізує економічний прибуток, якщо $MR = MC$;

б) у довгостроковому періоді рівновага фірми встановлюється на рівні $P = AC_{\min} = MC$;

в) у довгостроковому періоді фірма виробляє, якщо $P \geq AC$;

г) у короткостроковому періоді фірма мінімізує збитки, якщо для оптимального обсягу випуску $ATC > P > AVC$.

23.2.10 Приймаючи рішення щодо оптимального обсягу виробництва, конкурентна фірма повинна виробляти таку кількість продукції, для якої:

а) середні сукупні витрати мінімальні;

б) середній виторг дорівнює середнім сукупним витратам;

в) граничний виторг дорівнює граничним витратам;

г) сукупний виторг є максимальним.

23.3 Дайте визначення економічних категорій

23.3.1 Циклічний бюджет.

23.3.2 Чисті інвестиції.

23.3.3 Недоліки розрахунку ВВП.

23.3.4 Функція інвестицій.

23.3.5 Змішаний тип економічного зростання.

23.3.6 Середні сукупні витрати.

23.3.7 Земельна (абсолютна) рента.

23.3.8 Зростаючий ефект віддачі від масштабу виробництва.

23.3.9 Реальна заробітна плата.

23.3.10 Закон попиту.

23.4 Розв'яжіть задачі

Задача 23.4.1

Гранична схильність до споживання = 0,75. Податки зросли з 50 до 60 млн.гр.од. Як і на скільки зміниться сукупний дохід ?

Задача 23.4.2

Передбачається, що обладнання буде працювати 3 роки і щорічно приносити 2 000 грн. доходу. Його залишкова вартість в кінці 3 року складе 5 000 грн.

Визначте поточну дисконтовану вартість обладнання, якщо, ставка проценту складає 4%.

Варіант 24**24.1 Дайте відповідь на теоретичні питання**

24.1.1 Основні макроекономічні школи і течії.

24.1.2 Досконала конкуренція: переваги та недоліки.

Максимізація прибутку та рівновага на ринку досконалої конкуренції.

24.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

24.2.1 За теорією Дж.Кейнса обсяг споживчих витрат у країні залежить перш за все, від:

- а) рівня розвитку країни;
- б) темпів зростання пропозиції грошей;
- в) рівня доходу кінцевого використання;
- г) кількості резидентів.

24.2.2 НД відрізняється від доходу кінцевого використання домашніх господарств на величину:

- а) доходів населення, отриманих з-за кордону;
- б) амортизації;
- в) доходів від індивідуальної трудової діяльності;
- г) трансфертних виплат держави населенню.

24.2.3 Із монетизацією дефіциту державного бюджету держава одержує:

- а) профіцитний бюджет;
- б) сеньйораж;
- в) зростання ВВП;
- г) мінімальну інфляцію.

24.2.4 Який чинник економічних коливань не належить до зовнішніх:

- а) технологічні інновації;
- б) політичний процес;
- в) сподівання економічних суб'єктів;
- г) наукові відкриття;
- д) міграція робочої сили.

24.2.5 Коли Національний банк проводить операції на відкритому ринку, то змінюється величина:

- а) грошового мультиплікатора;
- б) грошової бази;
- в) грошового мультиплікатора і грошової бази;
- г) попиту на гроші.

24.2.6 Товар вважається нейтральним, якщо попит на нього:

- а) не змінюється зі зміною ціни товару-замінника;
- б) зменшується зі зростанням доходів споживачів;
- в) зростає зі зростанням доходів споживачів;
- г) не змінюється зі зміною доходів споживачів.

24.2.7 Сукупна корисність - це:

- а) загальна сума задоволення від споживання певного набору благ;
- б) мінімальна сума задоволення від певного набору благ;
- в) середня величина задоволення від споживання певного набору благ;
- г) додаткове задоволення від споживання додаткової одиниці блага.

24.2.8 Конкурентна фірма максимізуватиме прибуток (мінімізуватиме збитки), виробляючи обсяг продукції, для якого:

- а) ціна дорівнює середнім сукупним витратам;
- б) ціна дорівнює граничним витратам;
- в) граничний виторг дорівнює середнім змінним витратам;
- г) граничний виторг дорівнює середнім сукупним витратам.

24.2.9 У довгостроковому періоді монополіст, на відміну від конкурентної фірми:

- а) не може змінити розміри свого підприємства;
- б) не може вийти з галузі;
- в) не зацікавлений у зміні розмірів підприємства;
- г) захищений від конкуренції нових фірм, що прагнуть увійти в галузь.

24.2.10 На ринку монополістичної конкуренції найбільш поширеним способом боротьби з конкурентами є:

- а) зміна обсягів пропонування з метою впливу на ринкову ціну;
- б) нечесна конкуренція;
- в) цінова конкуренція;
- г) нецінова конкуренція.

24.3 Дайте визначення економічних категорій

24.3.1 Основне протиріччя суспільства.

24.3.2 Ефект багатства.

24.3.3 Мультиплікатор інвестицій.

24.3.4 Безробіття.

24.3.5 Гіперінфляція.

24.3.6 Постійні витрати.

24.3.7 Олігополія.

24.3.8 Рівновага Штакельберга.

24.3.9 Номінальна заробітна плата.

24.3.10 Гранична норма технологічного заміщення.

24.4 Розв'яжіть задачі

Задача 24.4.1

Фактичний рівень безробіття складає 9,5%, природний – 6%. Номінальний обсяг ВВП – 3300 млрд.гр.од. Обчислити втрати продукції, пов'язані з безробіттям.

Задача 24.4.2

Зі збільшенням ціни з 10 до 30 грн. попит на товар скоротився з 28 до 22 штук.

Визначте дуговий коефіцієнт еластичності попиту за ціною та зробіть висновки.

Варіант 25

25.1 Дайте відповідь на теоретичні питання

25.1.1 Макроекономічні моделі. Ендогенні та екзогенні змінні. Змінні потоку і запасу.

25.1.2 Чиста монополія: характерні риси. Визначення ціни і обсягу виробництва монополії.

25.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

25.2.1 Якщо обсяг рівноважного ВВП стає більшим його потенційного рівня, то:

- а) рівень цін підвищиться;
- б) рівень безробіття збільшиться;
- в) автоматично збільшиться сукупний попит;
- г) з'явиться дефляційний розрив.

25.2.2 Для визначення внеску державного сектора в виробництво ВВП необхідно:

- а) розрахувати обсяг державних витрат на купівлю товарів і послуг;
- б) визначити суму витрат держави на товари, не відносяться до категорії послуг;

- в) врахувати державні витрати на купівлю тільки кінцевого продукту, не враховуючи витрати держави на проміжні товари;
- г) врахувати витрати держави тільки на споживчі товари;
- д) всі перераховані відповіді не вірні.

25.2.3 Економічне зростання може бути проілюстровано:

- а) переміщення вліво кривої виробничих можливостей;
- б) переміщення вправо кривої виробничих можливостей;
- в) переміщенням точки по кривій виробничих можливостей;
- г) переміщенням від однієї точки, розташованої на кривій виробничих можливостей, до другої точки, яка лежить за межами цієї кривої.

25.2.4 Згідно з кейнсіанською теорією економічний цикл пов'язаний з дією:

- а) тільки внутрішніх факторів;
- б) факторів, які переважно впливають на динаміку сукупного попиту;
- в) тільки зовнішніх факторів;
- г) факторів, які переважно впливають на динаміку пропозиції.

25.2.5 Різниця між грошовими агрегатами визначається:

- а) кон'юктурними цінами уряду;
- б) різницею в функціях, які вони виконують;
- в) різною швидкістю обігу цих агрегатів;
- г) різною ступінню ліквідності;
- д) різним характером попиту на них.

25.2.6 Попит на товар є абсолютно еластичним за ціною.

Якщо пропонування товару зменшиться, то рівноважна ціна:

- а) зросте, рівноважний обсяг зменшиться;
- б) не зміниться, а рівноважний обсяг зменшиться;
- в) зросте, а рівноважний обсяг не зміниться;
- г) і рівноважний обсяг не зміниться.

25.2.7 Удосконалення технології виробництва товару призведе до:

- а) зниження його рівноважної ціни і збільшення рівноважного обсягу;
- б) підвищення його рівноважної ціни і зменшення рівноважного обсягу;
- в) зменшення пропонування даного товару і появи його дефіциту;

г) зміщення як кривої попиту на нього, так і кривої його пропонування праворуч.

25.2.8 Бухгалтерський прибуток утворюється як різниця:

- а) між сукупним виторгом і зовнішніми витратами;
- б) між сукупним виторгом і внутрішніми витратами;
- в) між сукупними виторгом і економічними витратами;
- г) між сукупними виторгом і неявними витратами.

25.2.9 У довгостроковому періоді:

- а) фірми, які працюють в умовах досконалої конкуренції, отримують нульовий економічний прибуток;
- б) фірми, які працюють в умовах монополістичної конкуренції, отримують нульовий економічний прибуток;
- в) олігополісти та монополісти, як правило, отримують економічний прибуток;
- г) всі відповіді правильні.

25.2.10 Основна характеристика монополістичної конкуренції полягає в тому, що:

- а) фірми не можуть вільно входити в галузь і виходити з неї;
- б) на ринку діє незначне число фірм;
- в) фірми випускають диференційовану продукцію;
- г) фірми не мають ніякого контролю за цінами.

25.3 Дайте визначення економічних категорій

25.3.1 Внутрішній державний борг.

25.3.2 Зрушення кривої AD під впливом нецінових чинників.

25.3.3 Грошові агрегати.

25.3.4 Депозитний мультиплікатор.

25.3.5 Ефект імпортних закупівель.

25.3.6 Бюджетна лінія.

25.3.7 Реальна заробітна плата.

25.3.8 Надлишок споживача.

25.3.9 Парето-ефективний розподіл ресурсів (благ).

25.3.10 Часткова рівновага.

25.4 Розв'яжіть задачі

Задача 25.4.1

Фактичний дохід дорівнює 120 млрд.гр.од. Рівноважний дохід дорівнює 140 млрд.гр.од. Гранична схильність до споживання = 0,875. Як повинна зміниться величина державних видатків для того, щоб економіка досягла рівноважного стану ?

Задача 25.4.2

На основі приблизного правила ціноутворення за методом „витрати плюс” визначте:

- 1) яку ціну повинен встановити монополіст, щоб максимізувати прибуток, якщо граничні витрати фірми-монополіста становлять 60 грн., а еластичність попиту на продукцію фірми $E_d = -4$;
- 2) індекс Лернера для цієї фірми;
- 3) якою була б монопольна влада фірми, якби значення ціни і граничних витрат зрівнялись?

Варіант 26**26.1 Дайте відповідь на теоретичні питання**

26.1.1 Народногосподарський кругообірот продуктів і доходів. Заощадження, інвестиції та фінансові ринки в моделі кругообіроту.

26.1.2 Монополія, що практикує дискримінацію. Двостороння монополія. Монопсонія. Показники монопольної влади.

26.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

26.2.1 Поняття інвестиції в національних рахунках ВВП та ЧНП включає:

- а) продукти, вироблені на державних підприємствах;
- б) купівлю акцій;
- в) зростання запасів на кінець року;
- г) різні товари, куплені споживачами, але не повністю спожиті на кінець року;
- д) всі попередні відповіді невірні.

26.2.2 Крива сукупної пропозиції виражає відносини між:

- а) рівнями цін і виробленими обсягами реального ВВП;
- б) рівнями цін, по яким виробники бажають продавати, а покупці – купувати товари;
- в) спожитим і виробленим обсягом реального ВВП;
- г) рівнем цін і спожитим обсягом ВВП в реальному вираженні.

26.2.3 Аналіз “ex post” на відміну від аналізу “ex ante” представляють собою:

- а) макроекономіку у власному змісту слова;
- б) прогноз тенденцій зміни макроекономічних параметрів в наступному періоді;

в) визначення макроекономічних показників в минулому періоді;

г) оцінку перспектив розвитку національної економіки.

26.2.4 Якщо номінальна пропозиція грошей збільшиться на 5% а рівень цін зростає на 4%, то при незмінній швидкості обігу грошей, згідно кількісної теорії, реальний дохід:

а) збільшиться на 9%;

б) понизиться на 9%;

в) збільшиться на 1%;

г) понизиться на 1%.

26.2.5 Стійкий обсяг капіталу (капіталоозбросності) відповідає “Золотому правилу” за умов:

а) найвищого рівня заощаджень;

б) найвищого рівня споживання;

в) найнижчого рівня амортизації;

г) найвищого рівня доходу;

д) усі відповіді неправильні.

26.2.6 Рівновага споживача на карті байдужості - це:

а) будь-яка точка на найвищий з кривих байдужості;

б) будь-яка точка на бюджетній лінії;

в) будь-яка точка у просторі, обмеженому бюджетною лінією;

г) точка дотику бюджетної лінії до кривої байдужості.

26.2.7 Який фактор збільшує постійні витрати фірми:

а) підвищення заробітної плати робітників;

б) підвищення ціни на сировину та паливо;

в) підвищення залізничних тарифів;

г) підвищення заробітної плати управлінського персоналу.

26.2.8 Фірма максимізує обсяг виробництва за певного рівня витрат у точці дотику:

а) ізокости та найнижчої з можливих ізоквант;

б) ізокости та найвищої з можливих ізоквант;

в) ізокванти та найнижчої з можливих ізокост;

г) ізокванти та найвищої з можливих ізокост.

26.2.9 Якщо граничні витрати конкурентної фірми перевищують середні сукупні витрати за оптимального обсягу виробництва, то фірма:

а) максимізує економічний прибуток;

б) мінімізує збитки шляхом виробництва;

- в) мінімізує збитки шляхом закриття;
- г) отримує лише нормальний прибуток.

26.2.10 Еластичність попиту на продукцію монополістичного конкурента залежить від:

- а) числа конкуруючих фірм в галузі;
- б) результативності рекламної діяльності;
- в) ступеня диференціації продукції;
- г) всі відповіді правильні.

26.3 Дайте визначення економічних категорій

26.3.1 Одиниця виміру ВВП.

26.3.2 Цінові чинники AD.

26.3.3 Автономні інвестиції.

26.3.4 Мультиплікатор державних витрат.

26.3.5 Фактичні банківські резерви.

26.3.6 Перехресна цінова еластичність попиту.

26.3.7 Дисконтування.

26.3.8 Монополістична конкуренція.

26.3.9 Рівновага Бертрана.

26.3.10 Виробнича функція.

26.4 Розв'яжіть задачі

Задача 26.4.1

Реальний ВВП зменшився на 7,5%. Грошова маса зросла на 2,5%. Швидкість обертання грошей не змінилась. Як і на скільки змінився рівень цін ?

Задача 26.4.2

Фірма хоче взяти в оренду верстат, котрий коштує 25 000 грн. і слугує 4 роки.

Визначте, якою повинна бути мінімальна річна орендна плата за експлуатацію верстата, якщо процентна ставка становить 6%.

Варіант 27

27.1 Дайте відповідь на теоретичні питання

27.1.1. Загальна характеристика валового внутрішнього продукту (ВВП) і валового національного продукту (ВНП), інших показників системи національних рахунків.

27.1.2 Монополістична конкуренція: умови виникнення. Визначення ціни і обсягу виробництва монополістичної конкуренції.

27.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

27.2.1 На графіку функції споживання лінія, проведена під кутом 45^0 до вісей координат, дозволяє знайти:

- а) суми, які домашні господарства заощаджують при кожному рівні доходу;
- б) суми, які домашні господарства споживають при кожному рівні доходу;
- в) крапки, де заощадження дорівнюють інвестиціям;
- г) крапки, де витрати домашніх господарств дорівнюють доходам.

27.2.2 Що вивчає макроекономіка ?

- а) закономірність розвитку промислового виробництва;
- б) умови економічного зростання країни;
- в) закономірність функціонування національного економіки;
- г) економічну політику держави.

27.2.3 Якщо гранична схильність до споживання складає 0,6, а заплановані інвестиції збільшуються на 10 млн.грн., то при інших рівних умовах сукупний дохід (в млн.грн.):

- а) збільшиться на 25;
- б) збільшиться на 10;
- в) зменшиться на 10;
- г) зменшиться на 6;
- д) зменшиться на 18.

27.2.4 Крива попиту на працю показує:

- а) залежність між величиною заробітної плати і розмірами попиту на робочу силу;
- б) залежність між чисельністю економічно активного населення і вартістю граничного продукту;
- в) залежність між якістю праці і середнім числом годин, відпрацьованих робітником за рік;
- г) залежність між величиною граничного продукту і заробітної плати.

27.2.5 В режимі плаваючих курсів зниження ціни рівноваги називають:

- а) девальвацією;
- б) ревальвацією;
- в) знеціненням валюти;
- г) подорожчанням валюти.

27.2.6 Олігополія – це ринкова структура, в якій діє:

- а) значне число конкуруючих фірм – виробників однорідної продукції;
- б) значне число конкуруючих фірм – виробників диференційованої продукції;
- в) незначне число конкуруючих фірм – виробників однорідної або диференційованої продукції;
- г) незначне число конкуруючих виробників однорідної продукції.

27.2.7 Які з наведених нижче понять можна безпосередньо проілюструвати за допомогою побудови кривої виробничих можливостей:

- а) попит і пропонування;
- б) обмеженість виробничих ресурсів, ефективний відбір, альтернативна вартість;
- в) найкращий спосіб задоволення потреб за наявності ресурсів;
- г) правильні відповіді б) і в).

27.2.8 Якщо зміна кількості товару, яку бажають та можуть купити споживачі, викликана неціновим чинником, відбудуться зміни:

- а) у попиті на товар, що зрушить криву попиту;
- б) у попиті на товар, але крива попиту не зміститься;
- в) в обсязі попиту на товар, крива попиту не зміститься;
- г) в обсязі попиту на товар, крива попиту зміститься.

27.2.9 Ефект масштабу – це співвідношення між:

- а) збільшенням факторів виробництва і зростанням їх продуктивності;
- б) збільшенням факторів виробництва і зростанням обсягів виробництва;
- в) обсягами випуску у короткостроковому і довгостроковому періодах;
- г) обсягами випуску за капіталомісткістю і трудомісткістю технології.

27.2.10 Пропозиція праці для фірми-покупця на конкурентному ринку праці:

- а) є абсолютно еластичною;
- б) є горизонтальною прямою на рівні рівноважної ставки зарплати;

в) співпадає з кривими середніх та граничних видатків фірми на працю;

г) всі відповіді правильні.

27.3 Дайте визначення економічних категорій

27.3.1 Прямі податки.

27.3.2 Чинники заощаджень.

27.3.3 Кейнсіанська модель товарного ринку.

27.3.4 Функція заощаджень

27.3.5 Закон Оукена.

27.3.6 Рациональна поведінка.

27.3.7 Крива байдужості.

27.3.8 Середній виторг.

27.3.9 Цінова дискримінація.

27.3.10 Людський капітал.

27.4 Розв'яжіть задачі

Задача 27.4.1

Економіка країни В перебуває у стані рівноваги за умови, що споживання домашніми господарствами визначаються функцією (млрд. євро)

$$C = 100 + 0,8(Y - T)$$

$$I = 100; G = 200; t = 0,25.$$

Визначте:

а) рівноважний ВВП;

б) мультиплікатор витрат;

в) мультиплікатор витрат з урахуванням ставки податків.

Задача 27.4.2

Попит та пропозиція на ринку представлені функціями: $Q_d = 600 - 25P$, $Q_s = 100 + 100P$.

1. Знайдіть параметри ринкової рівноваги графічним та аналітичним способом.

2. Встановлено нову ціну $P = 6$. Охарактеризуйте наслідки.

3. Порівняйте сукупний виторг продавця за обох значень ціни.

Чи доцільно було підвищувати ціну?

Варіант 28**28.1 Дайте відповідь на теоретичні питання**

28.1.1. Принципи розрахунку ВВП. Методи розрахунку ВВП. Реальні та номінальні величини. Цінові індекси ВВП та економічний добробут.

28.1.2. Витрати монополістичної конкуренції. Нецінова конкуренція. Реклама.

28.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

28.2.1 Припустимо, центральний банк інформує, що підвищення відсоткової ставки призвело до зниження попиту на гроші і стримання темпів інфляції. В цій інформації відображаються результати макроекономічного аналізу:

- а) “ex ante”;
- б) “ex post”;
- в) нормативного;
- г) позитивного;
- д) системно-функціонального.

28.2.2 Якщо реальний ЧНП зменшиться на 50 (у.г.о.), то споживчі витрати:

- а) не змінюються;
- б) знизяться на 50 (у.г.о.);
- в) знизяться менше, ніж на 50 (у.г.о.);
- г) знизяться більше, ніж на 50 (у.г.о.).

28.2.3 Основними компонентами НД являються:

- а) рентний дохід;
- б) доходи некорпораційних власників;
- в) доходи корпорацій;
- г) відсоткові платежі;
- д) нічого з переліченого.

28.2.4 Надлишкові резерви комерційного банку складаються з:

- а) активів, які не є грошима, але при необхідності можуть швидко перетворюватись на гроші;
- б) різниці між величиною фактичних резервів та величиною обов'язкових резервів;
- в) різниці між величиною активів і сумою внесків за поточними рахунками;

г) грошових і “майже грошових” активів, які зберігаються у банку та перевищують обсяг банківських депозитів.

28.2.5 Інфляційний податок – це:

- а) втрата капіталу власниками грошових коштів внаслідок інфляції;
- б) різниця між дефлятором та індексом цін;
- в) різниця між номінальним та реальним доходом;
- г) усі відповіді правильні.

28.2.6 Споживач готовий купити третій кілограм цукерок тільки за умови, що продавець знизить ціну. Його поведінку найкраще пояснює:

- а) закон спадної граничної корисності;
- б) ефект доходу;
- в) закон зростаючої граничної корисності;
- г) ефект заміщення.

28.2.7 Ефект заміни полягає у:

- а) зміни обсягу попиту внаслідок зміни відносних цін товарів за незмінного реального доходу споживача;
- б) зміни обсягу попиту внаслідок зміни реального доходу за незмінних відносних цін товарів;
- в) здатності одного товару задовольняти ті ж потреби, що й інший товар;
- г) заміщенні одного товару іншим, більш якісним.

28.2.8 Економічний прибуток фірми менший за бухгалтерський на:

- а) суму амортизації;
- б) суму альтернативної вартості власних ресурсів фірми;
- в) суму постійних витрат фірми;
- г) на суму змінних витрат фірми.

28.2.9 Виробничий надлишок фірми:

- а) є різницею між сукупним виторгом і змінними витратами;
- б) вимірює вигоду виробника від продажу продукції на конкурентному ринку; є показником його добробуту
- в) графічно відповідає площі фігури, обмеженої кривою граничних витрат, лінією ринкової ціни та віссю ординат;
- г) всі відповіді правильні.

28.2.10 Прикладом цінової дискримінації другого ступеня

є:

- а) оплата послуг телефонної компанії, яка складається з абонентської плати та додаткової плати за кожну міжміську розмову;
- б) призначення ціни страхового полісу в залежності від стану здоров'я клієнта;
- в) продаж вівсяних пластівців за різними цінами на оптовому та роздрібному ринках;
- г) продаж залізничних квитків дітям, студентам та пенсіонерам за нижчими цінами, ніж решті пасажирів.

28.3 Дайте визначення економічних категорій

- 28.3.1 Модель “витрати – випуск”.
- 28.3.2 Валовий національний продукт.
- 28.3.3 Рівновага на проміжному відрізку AD – AS.
- 28.3.4 Недискреційна фіскальна політика.
- 28.3.5 Фрикційне безробіття.
- 28.3.6 Земельна рента.
- 28.3.7 Монополістична конкуренція.
- 28.3.8 Мінімально ефективний розмір підприємства.
- 28.3.9 Змінні витрати фірми.
- 28.3.10 Еластичність попиту за доходом

28.4 Розв'яжіть задачі

Задача 28.4.1

Очікуваний темп інфляції дорівнює 4%; фактичний рівень безробіття становить 8%; природний рівень безробіття – 6%; шоки пропозиції – 1%; коефіцієнт чутливості інфляції до циклічного безробіття – 25%. Визначте фактичний рівень інфляції за кривою Філіпса.

Задача 28.4.2

Модель простої монополії описується такими рівняннями: $TR = 40Q - Q^2$; $MC = 25 + Q$.

Визначте обсяг виробництва і ціну продукції, якщо:

- 1) фірма функціонує як проста монополія;
- 2) фірма функціонує в умовах досконалої конкуренції;
- 3) порівняйте одержані результати і зробіть висновки щодо наслідків монополізації виробництва.

Варіант 29**29.1 Дайте відповідь на теоретичні питання**

29.1.1. Цикли ділової активності: фази циклу та причини коливань. Види і тривалість економічних циклів. Особливості сучасних економічних циклів.

29.1.2 Олігополія: характерні риси і причини розповсюдження. Цінова війна. Дуополія. Модель Курно.

29.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

29.2.1 Бюджетно-податкова політика, спрямована на скорочення державних видатків та збільшення податків з метою стабілізації економіки в період піднесення, - це:

- а) стимулююча фіскальна політика;
- б) недискреційна фіскальна політика;
- в) стримуюча фіскальна політика;
- г) монетарна політика.

29.2.2 При зменшенні доходу кінцевого використання:

- а) споживчі витрати скорочуються, а заощадження зростають;
- б) споживчі витрати та заощадження зростають;
- в) скорочуються як споживчі витрати, так і заощадження;
- г) споживчі витрати зростають, а заощадження скорочуються.

29.2.3 Якщо держава підвищує вимоги до охорони навколишнього середовища, то це зумовлює:

- а) зростання витрат виробництва на одиницю продукції і зміщення кривої сукупної пропозиції праворуч;
- б) зростання витрат виробництва на одиницю продукції і зміщення кривої сукупного попиту ліворуч;
- в) зростання витрат виробництва на одиницю продукції і зміщення кривої сукупної пропозиції ліворуч;
- г) зростання витрат виробництва на одиницю продукції і зміщення кривої сукупного попиту праворуч.

29.2.4 Якщо норма безробіття дорівнює 10%, а природна і норма – 6%, то до якого рівня повинен вирости річний приріст реального ВВП (в %), щоб в економіці була повна зайнятість через 2 роки:

- а) 5%;
- б) 4%;
- в) 7%;
- г) 9%.

29.2.5 Крива Філіпса відображає взаємозв'язок між:

- а) рівнем цін і нормою безробіття;

- б) темпом зростання рівня цін і нормою безробіття;
- в) темпом приросту рівня цін і нормою безробіття;
- г) темпом приросту пропозиції грошей і нормою безробіття;
- д) темпом інфляції і рівнем реальної заробітної плати.

29.2.6 Товар можна віднести до категорії «нижчих», якщо:

- а) цінова еластичність попиту на нього дорівнює 1,5;
- б) перехресна еластичність попиту на нього дорівнює -0,5;
- в) еластичність попиту за доходом для нього дорівнює - 0,5;
- г) еластичність попиту за доходом для нього дорівнює 1,5.

29.2.7 Співвідношення між граничними корисностями різних благ оптимального споживчого кошика:

- а) є однаковим для всіх споживачів;
- б) є різним для різних споживачів;
- в) може бути як однаковим, так і різним для різних споживачів;
- г) інформація є недостатньою для відповіді.

29.2.8 Граничний виторг конкурентної фірми перевищує її граничні витрати. Фірма зможе збільшити економічний прибуток, якщо:

- а) підвищить ціну на свою продукцію;
- б) скоротить обсяг виробництва;
- в) збільшить обсяг виробництва;
- г) знизить ціну на свою продукцію.

29.2.9 Мінімальний ефективний обсяг випуску фірми – це обсяг випуску, за якого:

- а) виробляється максимум продукції наявною комбінацією факторів виробництва;
- б) досягається мінімізація довгострокових граничних витрат;
- в) вичерпується дія зростаючого ефекту масштабу;
- г) досягається максимізація економічного прибутку.

29.2.10 Прикладом цінової дискримінації третього ступеня є:

- а) оплата послуг телефонної компанії, яка складається з абонентської плати та додаткової плати за кожну міхміську розмову;
- б) призначення ціни страхового полісу в залежності від стану здоров'я клієнта;
- в) продаж вівсяних пластівців за різними цінами на оптовому та роздрібному ринках;

г) продаж залізничних квитків дітям, студентам та пенсіонерам за нижчими цінами, ніж решті пасажирів.

29.3 Дайте визначення економічних категорій

29.3.1 Заощадження.

29.3.2 Вплив податків на рівноважний ВВП (модель “витрати – випуск”).

29.3.3 Середня схильність до споживання.

29.3.4 Інфляція витрат.

29.3.5 Пропозиція грошей.

29.3.6 Крива виробничих можливостей.

29.3.7 Нецінові чинники пропозиції.

29.3.8 Найкоротший (миттєвий) період.

29.3.9 Безповоротні витрати.

29.3.10 Індекс Лернера.

29.4 Розв’яжіть задачі

Задача 29.4.1

Функція споживання $C = 200 + 0,6Y$, Інвестиції – 500.

Визначити:

а) початковий рівноважний ВВП;

б) рівноважний ВВП, якщо інвестиції збільшуються на 100;

в) мультиплікатор інвестицій.

Задача 29.4.2

Фірма планує виробляти 500 одиниць продукції на тиждень. Їй запропоновано декілька технологічно ефективних способів виробництва, представлених даними таблиці:

Варіанти технологій	Кількість одиниць	
	праці (L)	капіталу (K)
А	2	6
Б	3	4
В	4	3
Г	6	2

Ціна одиниці праці – 30 грн./ тиждень, ціна одиниці капіталу – 50 грн./тиждень.

1. Визначте економічно ефективний варіант технології.

2. Зобразіть графічно оптимальний вибір фірми за допомогою ізокванти й ізокости.

Варіант 30**30.1 Дайте відповідь на теоретичні питання**

30.1.1. Робоча сила і безробіття, рівень безробіття, види безробіття. Природний рівень безробіття. Економічні та соціальні наслідки від безробіття. Закон Оукена.

30.1.2 Ринок землі: попит і пропозиція. Економічна рента. Формування ціни землі.

30.2 Дайте відповіді з поясненням на тестові завдання

30.2.1 НД відрізняється від доходу кінцевого використання домашніх господарств на величину:

- а) доходів населення, отриманих з-за кордону;
- б) амортизації;
- в) доходів від індивідуальної трудової діяльності;
- г) транспортних витрат держави, населення.

30.2.2 У період економічного спаду уряд:

- а) створює профіцит державного бюджету;
- б) створює дефіцит державного бюджету;
- в) збільшує податки;
- г) зменшує державні витрати.

30.2.3 Доход кінцевого використання – це валовий доход індивідуальних домашніх господарств мінус:

- а) підприємницькі внески на соціальні страхування та переведені платежі;
- б) непрямі податки та внески підприємців на соціальне страхування;
- в) прямі податки та внески працівників на соціальне страхування;
- г) переведені платежі та непрямі податки.

30.2.4 До чистих інвестицій відноситься:

- а) купівля домашнім господарством легкового автомобіля;
- б) купівля фірмою земельної ділянки;
- в) заміна зношеного обладнання новим;
- г) будівництво складу готової продукції.

30.2.5 Що з перерахованого не включається в агрегат M2:

- а) готівка позабанківської системи;
- б) невеликі заощаджені вклади;
- в) чекові депозити;

г) короткострокові державні облігації.

30.2.6 Якщо економіка рухається вздовж опуклої межі виробничих можливостей зверху до низу, то:

- а) альтернативні витрати зменшуються;
- б) альтернативні витрати зростають;
- в) альтернативні витрати не змінюються;
- г) рух по кривій не пов'язаний з альтернативними витратами.

30.2.7 Рівноважна ринкова ціна олії зростає, якщо:

- а) уряд надасть виробникам олії субсидію;
- б) уряд зафіксує ціну олії на рівні, вищому за рівноважну;
- в) домогосподарки почнуть робити заготовки салатів з олією на зиму;

г) зростає число виробників олії.

30.2.8 Другий закон Госсена:

- а) описує рівновагу споживача;
- б) твердить, що для максимального задоволення потреб необхідно припинити споживання всіх благ у точках, де інтенсивність задоволення від споживання кожного блага стає однаковою;
- в) визначає, що споживач цілеспрямовано змінює структуру споживання, послідовно рухаючись до оптимального стану, за якого змінювати структуру споживання не вигідно;
- г) всі відповіді правильні.

30.2.9 Ефект доходу - це:

- а) зміна обсягу попиту, спричинена зміною відносних цін товарів за незмінного реального доходу споживача;
- б) зміна обсягу попиту, спричинена зміною номінального доходу споживача за незмінних відносних цін товарів;
- в) граничний приріст обсягу попиту внаслідок зміни реального доходу за незмінних відносних цін товарів;
- г) зміна обсягу попиту, спричинена зміною цін товарів.

30.2.10 Середні сукупні витрати матимуть мінімальне значення за умови, що для даного обсягу випуску:

- а) середні змінні витрати дорівнюють сукупним постійним витратам;
- б) граничні витрати дорівнюють середнім сукупним витратам;
- в) граничні витрати дорівнюють середнім змінним витратам;
- г) середні постійні витрати інтенсивно знижуються.

30.3 Дайте визначення економічних категорій

30.3.1 Середня схильність до заощадження.

30.3.2 Парадокс ощадливості.

30.3.3 Індекс цін.

30.3.4 Рівновага $AD - AS$ на класичному відрізку.

30.3.5 Дезінфляція.

30.3.6 Суспільні блага.

30.3.7 Номінальна ставка проценту.

30.3.8 Чиста монополія.

30.3.9 Загальна рівновага.

30.3.10 Технологічно ефективний спосіб виробництва.

30.4 Розв'яжіть задачі

Задача 30.4.1

Розрахуйте темп інфляції для поточного року за таких умов: у попередньому році номінальний ВВП становив 155 млрд. грн., реальний ВВП – 118 млрд. грн., у поточному році очікується одержати номінальний ВВП 190 млрд.грн. при індексі цін ВВП 152%.

Задача 30.4.2

Змінні витрати на виробництво 10 одиниць продукції складають 240 грн., середні постійні витрати складають 10 грн.

Знайдіть сукупні витрати.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІН

1. Агапова Г.А, Серёгина С.Ф. Макроекономіка: учебник / Г.А. Агапова, С.Ф. Серёгина – М.: МГУ. Изд-во «Дело и Сервис», 2006 – 346 с.
2. Базилевич В.Д. Макроекономіка: підручник для вузів / В.Д. Базилевич, Л. О. Баластрик – 3-е вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2006. – 624с.
3. Базиліньська О.Я. Макроекономіка: навчальний посібник / О.Я. Базиліньська. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 443 с.
4. Батура О.В. Макроекономіка: навчальний посібник / О.В. Батура, О.Ф. Івашина, Л.Ф. Новикова. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 443с.
5. Башнянин Г. І. Мікроекономічна теорія : навч. посібн. / за ред. проф. Г. І. Башнянина і доц. О. В. Щедрої. – Львів : Новий світ. – 2000. – 2007. – 640 с.
6. Базылев Н. И. Микроэкономика : учебн. пособ. / Н. И. Базылев, С. П. Гурко. – М. : ИНФРА-М, 2003. – 206 с.
7. Бутук О.І. Макроекономіка: тренінг-курс : навчальний посібник / О. І. Буту, Н. І. Волкова. – К.: Знання, 2007. – 236 с.
8. Вечканов Г. Микроэкономика / Г. С. Вечканов, Г. Р. Вечканова. – 7-е изд. – СПб. : Питер, 2007. – 286 с.
9. Емцов Р. Г. Микроэкономика : учебник / Р. Г. Емцов, М. Ю. Лукин – М. : МГУ им. М. В. Ломоносова, Изд. "ДИС", 1997. – 320 с.
10. Задоя А.А. Макроекономіка: учебник / А.А. Задоя, Ю.Е. Петруня. – 2-е изд., стереотип. – К.: Знання, 2006. – 370 с.
11. Ивашовский С. Н. Микроэкономика : учебник / С. Н. Ивашовский. – 3-е. изд., испр. – М. : Дело, 2002. – 416 с.
12. Кац М. Микроэкономика / М. Кац, Х. Роузен; под ред. И. Пустовалова. – Мн. : Новое знание, 2004. – 828 с.
13. Климов С. М. Микроэкономика : учебн. пособ. / С. М. Климов, А. П. Семин, Т. А. Федорова. – СПб. : ИВЭСЭП, "Знание", 2003. – 350 с.
14. Кочура Є.В. Моделювання макроекономічної динаміки : навчальний посібник / Є.В. Кочура. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 236 с.

15. Кравцов О.С. Макроекономіка у запитаннях та відповідях: навчальний посібник / О.С. Кравцов, В.М. Бережний, В.М. Онегіна. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 200с.

16. Кулішов В.В. Макроекономіка : основи теорії і практики : навчальний посібник / В.В. Кулішов. – Львів: Магнолія плюс, 2004. – 253 с.

17. Кушнір В.С. Мікро- та макроекономіка : навчальний посібник / В.С. Кушнір. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 256 с.

18. Лемешевский И. М. Микроэкономика (Экономическая теория. Ч. 2) : учебн. пособ. для вузов / И. М. Лемешевский. – Мн. : ООО "ФУАинформ", 2003. – 720 с.

19. Макконнелл К. Р. Экономикс: Принципы, проблемы и политика В 2 т. Т. 1 / К. Р. Макконнелл, С. Л. Брю ; пер. с англ. – Баку : Изд. "Азербайджан", 1992. – 400 с.

20. Макконнелл К. Р. Экономикс: Принципы, проблемы и политика В 2 т. Т. 2 / К. Р. Макконнелл, С. Л. Брю ; пер. с англ. – Баку : Изд. "Азербайджан", 1992. – 400 с.

21. Макроекономіка : навчальний посібник / За ред. І.І. Вініченко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 172 с.

22. Мельникова В.І. Макроекономіка: навчальний посібник / В.І. Мельникова, Н.І. Клімова – К.: ВД. «Професіонал», 2004. – 258с.

23. Мікроекономіка і макроекономіка: підручник у 2-х частинах / За заг. ред. С.Будаговської – К.: Основи, 1998. – 356с.

24. Микроэкономика : учебн. пособ. / под ред. М. И. Плотницкого. – М. : Новое знание, 2003. – 426 с.

25. Микроэкономика : учебник: в 2-х т. / общ. ред. В. М. Гальперина. – СПб. : "Эконом. школа", 1999. Т. 1. – 348 с.; т. 2. – 503 с.

26. Мікроекономіка : підручник / за ред. В. Д. Базилевича. – К. : Знання, 2007. – 678 с.

27. Мэнкью Н. Принципы микроэкономики / Н. Мэнкью. – 2-е изд. – СПб. : Питер, 2003. – 560 с.

28. Нуреев Р. М. Курс микроэкономики : учебник для вузов / Р. М. Нуреев. – 2-е изд., изм. – М. : Норма, 2005. – 576 с.

29. Панчишин С.М. Макроекономіка: навчальний посібник / С.М. Панчишин. – 4-е вид., стереотип – К.: Либідь, 2005. – 615 с.

30. Пиндайк Р. Микроэкономика / Р. Пиндайк ; пер. с англ. – СПб. : Питер, 2002. – 608 с.

31. Попов О. Є. Мікроекономіка : навчально-практичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / О.Є. Попов, В. І. Отенко, І.М. Колесніченко та ін.; за заг. ред. докт. екон. наук, доцента О. Є. Попова. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. – 336 с.

32. Пушкаренко П.І. Основи макроекономіки : політекономічний аспект : навчальний посібник / П.І. Пушкаренко, О.О. Несветов, М.І. Логвиненко. – Суми: Університетська книга, 2004. – 199 с.

33. Савченко А.Г. Макроекономіка : підручник / А.Г. Савченко – 2-е вид., без змін. – К.: КНЕУ, 2007. – 442 с.

34. Самуэльсон П. Экономика. В 2 т. / П. Самуэльсон ; пер. с англ. Т. 1. – М. : НПО "Алгон" ВНИИСИ "Машиностроение", 1994. – 336 с.

35. Самуэльсон П. Экономика. В 2 т. / П. Самуэльсон ; пер. с англ. Т. 2. – М. : НПО "Алгон" ВНИИСИ "Машиностроение", 1994. – 416 с.

36. Селищев А. С. Микроэкономика / А. С. Селищев. – 2-е. изд. – СПб. : Питер, 2003. – 448 с.

37. Солонінко К.С. Макроекономіка : навчальний посібник / К.С. Солонінко. – К.: Центр навчальної літератури, 2002. – 320 с.

38. Сотников В. И. Микроэкономика в структурно-логических схемах / В. И. Сотников, Ю. В. Сотникова. – Х. : Издательский Дом "ИНЖЭК", 2004. – 252 с.

39. Тарануха Ю. В. Микроэкономика : учебник / Ю. В. Тарануха, Д. Н. Земляков ; под общей ред. А. В. Сидоровича ; МГУ им. М. В. Ломоносова. – М. : Изд. "Дело и Сервис", 2002. – 304 с.

40. Тарасевич Л. С. Микроэкономика : учебник / Л. С. Тарасевич, П. И. Гребенников, А. И. Леусский. – 4-е изд., испр. и доп. – М. : Юрайт- Издат, 2006. – 374 с.

41. Франк Р. Х. Микроэкономика и поведение / Р. Х. Франк. – М. : ИНФРА-М, 2000. – 696 с.

42. Экономическая теория : учебник / под общ. ред. акад. В. И. Видяпина, А. И. Добрынина, Г. П. Журавлевой, Л. С. Тарасевича. – Изд. испр. и доп. – М. : ИНФРА-М, 2005 – 672 с.

Допоміжна

1. Горбачук В. Макроекономічні методи : навчальний посібник / В. Горбачук. – К.: Альтерпрес, 1999. – 263 с.

2. Дадаян В.С. Макроэкономика для Всех : учебное пособие / В.С. Дадаян. – Дубна: «Феникс», 1996. – 298 с.
3. Долан Э.Дж. Макроэкономика : учебное пособие / Э. Дж. Долан, Д.Е. Линдсей: пер. с англ. – СПб.: СПб-оркестр, Литера плюс, 1994- 563 с.
4. Дорнбуш Р. Макроекономіка: навчальний посібник у 2-х частинах / Р. Дорнбуш, С. Фішер – [пер з нім.] – К.: Основи, 1996. – 586с.
5. Карпінський Б.А. Макроекономіка : зростання і сталий розвиток : навчальний посібник / Б.А. Карпінський, С.М. Божко, О.Б. Карпінська. – К.: Професіонал, 2006. – 283 с.
6. Малиш Н.А. Макроекономіка: навчальний посібник / Н.А. Малиш. – К.: МАУП, 2003. – 182 с.
7. Отрошко О.В. Основи економічної теорії: макроекономічний аспект : навчальний посібник / О.В. Отрошко – К.: Знання, 2006. – 222 с.
8. Радіонова І.Ф. Макроекономіка та економічна політика: підручник / І.Ф. Радіонова - К.: Таксон, 1996. – 238с.
9. Савченко А.Г. Макроекономіка : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / А.Г. Савченко. – 2-е вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2001. – 132 с.
10. Сакс Дж. Д.. Макроэкономика. Глобальный подход / Дж. Д. Сакс, Ф. Б. Ларрен: пер. с англ. – М.: Дело, 1996. – 212с.
11. Самуелсон Пол А. Макроекономіка: навчальний посібник у 2-х частинах / Пол А. Самуелсон, Вільям Д. Нордхаус – [пер з англ.] – К.: Основи, 1995. – 544с.
12. Селищев А.С. Макроэкономика: учебник / А.С. Селищев – Изд. 3-е доп. и перераб – СПб: Питер, 2005 – 464. (Серия «Учебник для вузов»).
13. Старченко В.Д. Макроекономіка : опорний конспект лекцій / В.Д. Старченко. – К.: УФІМБ, 2000. – 104 с.
14. Шевчук В.Я. Макроекономічні проблеми сталого розвитку / В.Я. Шевчук. – К.: Геопринт, 2006. – 199 с.
15. Базилевич В. Мікроекономіка: опорний конспект лекцій / В.Базилевич. – К. : Четверта хвиля, 1998. – 248 с.
16. Базілінська О. Я. Мікроекономіка : навч. посібник для студ. / О. Я. Базілінська, О. В. Мініна ; за ред. О. Я. Базілінської. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 349 с.

17. Білецька Л. В. Економічна теорія: Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закладів / Л. В. Білецька, О. В. Білецький, В. І. Савич. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 651 с.

18. Буряк П. Ю. Мікроекономіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / П. Ю. Буряк, О. Г. Гупало, І. В. Стасюк ; Львівська держ. фін. акад. – К. : Хай-Тек Прес, 2008. – 367 с.

19. Веблен Т. Ограниченность теории предельной полезности / Т. Веблен // Вопросы экономики. – 2007. – № 7. – С. 86–102.

20. Вініченко І. І. Мікроекономіка : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закладів / І. І. Вініченко, Н. В. Дацій, С. О. Корецька ; Гуманітарний університет "Запорізький інститут державного та муніципального управління". – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 266 с.

21. Галушка З. Развитие теории благосостояния: противоречия или невозможность применения эффективных решений / З. Галушка // Экономическая теория. – 2008. – № 1. – С. 22–29.

22. Горобчук Т. Т. Мікроекономіка : навч. посібн. / Т. Т. Горобчук. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 271 с.

23. Горошко М. Ф. Мікроекономіка. Тести. Ситуації. Задачі : навч. посібн. / М. Ф. Горошко, В. В. Кулішов. – К. : Ніка-Центр, Ельга, 2003. – 360 с.

24. Долан З. Дж. Микроэкономика. / З. Дж. Долан, Д. Линдсей ; пер. с англ. – СПб. : Изд. АО СП "Оркестр", 1994. – 446 с.

25. Економічна теорія : посібник вищої школи / за заг. ред. Є. М. Воробйова. – Київ – Харків, 2001. – 703 с.

26. Задоя А. О. Мікроекономіка : курс лекцій та вправи / А. О. Задоя. – К. : Знання, 2002. – 212 с.

27. Кириленко В. І. Мікроекономіка : навч. посібн. для студентів екон. спец. вузів / В. І. Кириленко. – К. : Таксон, 1998. – 336 с.

28. Колесніченко І. М. Мікроекономіка=Microeconomics : практикум / І. М. Колесніченко, В. М. Філатов. – Х. : ІНЖЕК, 2007. – 227 с.

29. Косік А. Ф. Мікроекономіка : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закладів / А. Ф. Косік, Г. Е. Гронтковська. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : ЦУЛ, 2008. – 436 с.

30. Кулішов В. В. Мікроекономіка: Основи теорії і практики :

навч. посібн. для студ. вищ. навч. закладів освіти / В. В. Кулішов. – Львів : Магнолія, 2004. – 331 с.

31. Курс экономической теории: Общие основы экономической теории, микроэкономика, макроэкономика : учебное пособие / под ред. А. В. Сидоровича. – М. : МГУ, Дис, 1997. – 736 с.

32. Лісовий А. В. Мікроекономіка : навч. посібн. / А. В. Лісовий. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 207 с.

33. Лісовицький В. М. Мікроекономіка : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закладів / В. М. Лісовицький. – 3-тє вид., доп. перероб. – К. : Кондор, 2007. – 163 с.

34. Маршалл А. Принципы экономической науки / А. Маршалл ; пер. с англ. – М. : Прогресс, 1993. – 618 с.

35. Микро-макроэкономика : практикум / под общ. ред. Ю. А. Огибина. – СПб. : Литера плюс "СПб. Оркестр", 1994. – 432 с.

36. Микроэкономика : учебник для студ. учеб. завед. / под ред. Е. Б. Яковлевой. – 6-е изд. – М. ; СПб. : Понск, 2003. – 368 с.

37. Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посібн. / О. В. Мініна, О. Я. Базілінська. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 349 с.

38. Мудрук Р. Модель поведінки споживача як фактор національної продовольчої безпеки / Р. Мудрук // Економіка України. – 2008. – № 8. – С. 80–89.

39. Наріжна Л. Д. Мікроекономіка в схемах : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закладів / Л. Д. Наріжна, Л. Н. Пономарьова. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 156 с.

40. Павленко І. М. Мікроекономіка : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закладів / І. М. Павленко. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 287 с.

41. Пода А. К. Мікроекономіка. Збірник задач для студентів економічних спеціальностей : навч. посібн. / А. К. Пода, О. П. Вашків, Л. Л. Куц. – К. : ІКДО, 1995. – 124 с.

42. Радіонов І. Загальна макроекономічна рівновага: зміст теорій та можливості застосування / І. Радіонов // Економічна теорія. – 2007. – № 2. – С. 81–93.

43. Сборник задач по микроэкономике. К "Курсу микроэкономики" Р. М. Нуреева / гл. ред. д.э.н. Р. М. Нуреев. – М. : Изд. НОРМА. – 2002. – 432 с.

44. Симкина Л. Г. Микроэкономика : учебник / Л. Г. Симкина,

Б.В.Корнейчук. – СПб. : Питер, 2002. – 464 с.

45. Слухай С. В. Довідник базових термінів та понять з мікроекономіки / С. В. Слухай. – К. : Лібра, 1998. – 256 с.

46. Старостенко Г. Г. Мікроекономіка : навч. посібн. / Г. Г. Старостенко. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 152 с.

47. Тарануха Ю. В. Микроэкономика (в структурно-логических схемах) : учебно-метод. пособие / Ю. В. Тарануха ; под общ. ред. А. В. Сидоровича. – М. : Дело и сервис, 2002. – 304 с.

48. Тигова Т. Н. Микроэкономика : краткий курс лекций / Т. Н. Тигова. – 2-е изд. испр. – К. : МАУП, 2000. – 65 с.

49. Уильямсон О. И. Экономические институты капитализма: Фирмы, рынки, "отношенческая" контрактация / О. И. Уильямсон ; пер. с англ. – СПб. : Лениздат; CEV Press, 1996. – 702 с.

50. Українська Л. О. Мікроекономіка: основи ринкової поведінки : навч. посібн. / Л. О. Українська, М. В. Куркін. – Х. : Вид. ХДЕУ, 2000. – 91 с. илюк Г. Соціально-економічні наслідки монополізму: теоретичний і практичний аспекти / Г. Філюк // Економіка України. – 2008. – № 1 – С. 30–40.

51. Фишер С. Экономика / С. Фишер, Р. Дорнбуш, Р. Шмалензи ; пер. с англ. 2-го изд. – М. : Дело ЛТД, 1995. – 864 с.

52. Фомина М. Микроэкономика: основы теории и практикум : учебн. пособ. / М. Фомина. – Х. : ИНЖЭК, 2005. – 278 с.

53. Хайман Д. Н. Современная микроэкономика: анализ и приложения / Д. Н. Хайман ; пер. с англ. – М. : Финансы и статистика, 1992. – Т.1. – 384 с., Т.2. – 384 с.

54. Экономика : учебник / под ред. А. С. Булатова. – М. : Юрист, 2002. – 605 с.

55. Экономическая теория / под общ. ред. В. И. Видяпина. – М. : ИНФРА-М, 2003. – 714 с.

56. Яковлева Е. Б. Микроэкономика / Е. Б. Яковлева. – М. ; СПб. : Поиск, 2002. – 253 с.

Інформаційні ресурси

1. Бюджетний кодекс України. Закон України № 2456-VI. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/12156.html>.

2. Закон України „Про зовнішньоекономічну діяльність” // Вісник Верховної Ради України. - 1991.-№29 (зі змінами). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://kat.in.ua/info/page/53>.
3. Платіжний баланс України, 2010-11pp./ Щоквартальне аналітично-статистичне видання НБУ. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
4. Електронний ресурс Державної служби статистики: Режим доступу: //http: www.ukrstat.gov.ua
5. Верховна Рада України – www.rada.gov.ua
6. Кабінет Міністрів України – www.kmu.gov.ua
7. Міністерство фінансів України – www.minfin.gov.ua
8. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України – www.me.kmu.gov.ua
9. Національний банк України – www.bank.gov.ua
10. Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України – www.ukrproject.gov.ua
11. Рахункова палата України – www.ac-rada.gov.ua
12. Національний інститут стратегічних досліджень - www.niss.gov.ua
13. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського - www.nbuv.gov.ua
14. Антимонопольний комітет України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/index>.
15. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
16. Міністерство доходів і зборів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minrd.gov.ua/ru/>.
17. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/>.
18. Статистика України : науковий журнал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.

Приклад титульного листа контрольної роботи

Додаток А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Запорізький національний технічний університет

Кафедра економічної теорії
та підприємництва

Контрольна робота №2
з предмету «Економічна теорія»
Варіант №

Виконав(ла):

студент(ка) групи _____

(підпис студента)

(прізвище, ініціали)

Перевірив:

(підпис викладача)

(прізвище, ініціали)

Результати перевірки:

